

4. Приходи от договори с клиенти

4.1. Информация по видове приходи

Приходите на Дружеството от продажба на електрическа енергия са генерирани от клиенти (стопански и битови потребители) на територията на Република България.

Приходите от договори с клиенти по типове клиенти са представени както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Продажба на електрическа енергия на битови потребители	525 129	510 777
Продажба на електрическа енергия на стопански потребители	126 573	376 431
Продажба на електрическа енергия на клиенти на свободен пазар	281 363	780 389
Приходи от балансиране	25 685	17 654
Други	84	-
	958 834	1 685 251

Момент на признаване на приходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Задължения за изпълнение, удовлетворени с течение на времето		
Стоки (серия) – прехвърляне на контрола с течение на времето	958 668	1 685 053
Услуги – прехвърляне на контрола с течение на времето	166	198
	958 834	1 685 251

Допълнително оповестяване на отчитането на сегменти по лицензии – оперативни резултати по лицензии, активи по лицензии и пасиви по лицензии, е направено в *Пояснение 25*.

От 01.06.2014 г. стартира балансиращият пазар в страната. От тази дата Дружеството подава ежедневни графици към Енергийния Системен Оператор ЕАД (ЕСО ЕАД) за прогнозни количества от електрическа енергия за продажба на крайни клиенти по различните си лицензии, както и ежедневни графици към НЕК ЕАД за прогнозни количества за покупка на електрическа енергия от производителите

„Електрохолд Продажби“ ЕАД в качеството си на краен снабдител съгласно ПТЕЕ е координатор на специални балансиращи групи с членове: битови крайни клиенти и производители на електрическа енергия от възобновяеми източници с обекти с обща инсталирана мощност по-малка от 500 kW, чиято енергия изкупува, ако същите не са избрали друг координатор на балансираща група.

Крайният снабдител изкупува електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия от производители по чл. 162 от ЗЕ и по чл. 31 от Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), присъединени към електроразпределителната мрежа на „Електроразпределение Запад“ ЕАД от производители с обекти с обща инсталирана електрическа мощност, по-малка от 500 kW.

В качеството си на ДПИ е координатор на специална балансираща група с членове крайни клиенти, които снабдява с електрическа енергия.

Като търговец на електрическа енергия, Дружеството е координатор на стандартна балансираща група с членове крайни клиенти, на които доставя електрическа енергия по свободно договорени цени и производители на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия и от възобновяеми източници с обекти с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW.

В качеството си на координатор на специална балансираща група на производителите с обща инсталирана електрическа мощност по-малка от 500 kW, Електрохолд Продажби ЕАД е член на виртуалната търговска балансираща група на всички производители в страната, с Координатор „Национална Електрическа Компания“ ЕАД (НЕК ЕАД).

В съответствие с Правилата за търговия с електрическа енергия от месец юни 2014 г. Дружеството има реализирани приходи от балансираща енергия за излишък от ЕСО ЕАД като координатор на балансиращи групи. За крайните клиенти по лицензия Обществено снабдяване с ел. енергия, Дружеството носи финансова отговорност за балансирането им. С цел оптимизация на небалансите на Краен снабдител и съгласно ПТТЕ, се осъществи обединение под формата на делегиране на небалансите в СпБГ между ЕВН Електроснабдяване и Дружеството, като за целта беше сключен Договор за обединение на балансиращи групи с общ финансов сетълмент.

С промени в Закона за енергетиката (ЗЕ), считано от 01.11.2018 г., производители с мощност по голяма или равна на 4 MW, считано от 01.10.2019 г. производители с мощност по голяма или равна на 1 MW и считано от 01.07.2021 г. производители с мощност по голяма или равна на 0.5 MW, са задължени да продават произведената от тях електрическа енергия на БНЕБ.

Част от произведената електрическа енергия тези производители могат да продават на борсовия пазар чрез координатор на балансираща група. Като координатор на балансираща група Дружеството има сключени договори с такива производители, като за тези продажби се реализират приходи от такса, изчислена на база продадените количества ел. енергия.

Приходите от договори с клиенти, анализирани по трите отделни лицензии, са представени както следва:

31.12.2023 Сегменти	г.	Сегмент 1 Лицензия «Обществено снабдяване с ел. енергия»	Сегмент 2 Лицензия «Доставчик от последна инстанция»	Сегмент 3 Лицензия «Търговец»	Общо
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Основни географски пазари					
България		547 762	127 368	283 704	958 834
Основни видове клиенти					
Продажба на електрическа енергия на битови потребители		524 971	158	-	525 129
Продажба на електрическа енергия на стопански потребители		-	126 573	-	126 573
Продажба на електрическа енергия на клиенти на свободен пазар		-	264	281 099	281 363
Балансиране		22 791	373	2 521	25 685
Други		-	-	84	84
		547 762	127 368	283 704	958 834
Момент на признаване на приходи					
Стоки (серия) – прехвърляне на контрола с течение на времето		547 684	127 368	283 616	958 668
Услуги – прехвърляне на контрола с течение на времето		78	-	88	166
		547 762	127 368	283 704	958 834

31.12.2022 г. Сегменти	Сегмент 1 Лицензия «Обществено снабдяване с ел. енергия»	Сегмент 2 Лицензия «Доставчик от последна инстанция»	Сегмент 3 Лицензия «Търговец»	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Основни географски пазари				
България	524 110	377 591	783 550	1 685 251
Основни типове клиенти				
Продажба на електрическа енергия на битови потребители	509 997	780	-	510 777
Продажба на електрическа енергия на стопански потребители	(48)	376 479	-	376 431
Продажба на електрическа енергия на клиенти на свободен пазар	-	107	780 282	780 389
Балансиране	14 161	225	3 268	17 654
	524 110	377 591	783 550	1 685 251
Момент на признаване на приходи				
Стоки (серия) – прехвърляне на контрола с течение на времето	524 008	377 591	783 454	1 685 053
Услуги – прехвърляне на контрола с течение на времето	102	-	96	198
	524 110	377 591	783 550	1 685 251

Съгласно Правилата за търговия с електрическа енергия и Ценовите решения на КЕВР, през продажбите на електроенергия Дружеството събира от своите клиенти суми, дължими на трети лица във връзка със:

- цени за мрежови услуги определени от КЕВР в полза на разпределителните дружества;
- компонента „Задължение към обществото“ по цена определена от КЕВР в полза на Фонд „Сигурност на енергийната система“ (ФСЕС); Съгласно действащите ценови решения на КЕВР през 2023 г. цената на компонента „Задължение към обществото“ е нула лева;
- такси за прекъсване и възстановяване на захранването на клиенти по лицензия Търговия в полза на разпределителните дружества.

Брутният размер на сумите, които Дружеството събира и дължи на трети лица и по които се явява агент, са както следва:

Брутен размер на приходите	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Такси за мрежови услуги	504 968	459 469
Компонента „Задължения към обществото“	-	24 986
Електрическа енергия от ВЕИ до 0.5 Мвт на НЕК	20 581	31 694
Електрическа енергия произведена от ВЕИ над 0.5 Мвт на БНЕБ	-	26 066
Корекции по фактурирани суми на основание чл.51 от ПИКЕЕ	(12)	(68)
Такси за прекъсване и възстановяване на захранването на клиенти, съгласно Правилата за търговия	74	73
Общо	525 611	542 220

Брутен размер на разходите	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Такси за мрежови услуги	(504 968)	(459 469)
Компонента „Задължения към обществото“	-	(24 986)
Електрическа енергия произведена от ВЕИ до 0.5 Мвт	(20 581)	(31 694)
Електрическа енергия от ВЕИ над 0.5Мвт	-	(26 066)
Корекции по фактурирани суми на основание чл.51 от ПИКЕЕ	12	68
Такси за прекъсване и възстановяване на хранването на клиенти, съгласно Правилата за търговия	(74)	(73)
Общо	(525 611)	(542 220)

4.2. Салда по договори с клиенти

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Търговски вземания по договори с клиенти, нетно от обезценка (Пояснение 16)	90 120	90 474
Активи по договори с клиенти, нетно от обезценка (Пояснение 17)	70 560	115 724
Вземания по договори с клиенти – свързани лица, нетно от обезценка (Пояснение 24)	14 187	66 695

5. Други доходи от дейността

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Неустойки по просрочени плащания от клиенти	8 169	5 131
Отписани задължения	3	1 380
Получени лихви от НАП	-	138
Други приходи	87	97
Общо	8 259	6 746

Отписани задължения

През 2023 г. Дружеството е отписало актюерски задължения в размер на 3 хил. лв.

През 2022 г. Дружеството е отписало: а) задължения по закрити договори на клиенти през текущата година в размер на 293 хил. лв.; б) отписани актюерски задължения в размер на 946 хил. лв.; и в) отписани задължения по лизингови договори в размер на 141 хил. лв.

През 2022 г. на Дружеството е извършена данъчна ревизия по ЗДДС за периода от 01.12.2021 г. до 28.02.2022 г. във връзка с искане за възстановяване на ДДС в резултат на издадени КИ при окончателна несъбираемост на основание чл.90 ал.1 от Директива 2006/112/ЕО за ДДС. На Дружеството са платени лихви за забава от НАП в размер на 138 хил. лв. за по-късното възстановяване на ДДС.

6. Разходи за закупена електроенергия

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Електрическа енергия, закупена от НЕК ЕАД	(509 484)	(477 733)
Електрическа енергия, закупена от търговци и от БНЕБ	(345 502)	(1 043 870)
Електрическа енергия от възобновяеми източници	(15 725)	(15 229)
Разходи за балансиране	(32 215)	(74 677)
Общо закупена енергия за продажба и балансиране	(902 926)	(1 611 509)

За периода от 01.01.2023 г. до 31.12.2023 г. Дружеството е закупило от НЕК ЕАД електрическа енергия за продажба на клиенти по лицензия „Обществено снабдяване с ел. енергия“ в размер на 5 221 439 хил. квтч. на стойност 509 484 хил. лв. (за периода от 01.01.2022 г. до 31.12.2022 г.: 4 983 276 хил. квтч. на стойност 477 733 хил. лв.).

Считано от 01.06.2014 г. Дружеството подава ежедневни графици към Електроенергийния системен оператор ЕАД за прогнозни количества електрическа енергия за продажба на крайни клиенти и ежедневни графици към НЕК ЕАД за прогнозни количества за покупка на ел. енергия от производителите. В съответствие с Правилата за търговия с електрическа енергия от месец юни 2014 г. Дружеството има разходи за балансиране на производителите, в качеството си на техен координатор, които заплаща на НЕК ЕАД. За крайните клиенти по лицензия „доставчик от последна инстанция“, Електрохолд Продажби ЕАД носи финансова отговорност за балансирането им пред ЕСО ЕАД.

За крайните клиенти по лицензия „Обществено снабдяване с ел. енергия“ Електрохолд Продажби ЕАД носи финансова отговорност за балансирането им пред ЕСО ЕАД до 30.06.2020 г. От 01.07.2020 г. с цел оптимизация на небалансите на краен снабдител, се осъществи обединение под формата на делегиране на небалансите в СпБГ между ЕВН Електроснабдяване ЕАД и Електрохолд Продажби ЕАД.

7. Разходи за външни услуги

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Услуги в областта на обслужването на клиенти, търговски и контактни центрове	(7 015)	(3 310)
Такса инкасиране на вземанията	(5 947)	(3 293)
Услуги в областта на финансите, инкасиране на суми от клиенти, управление на просрочени вземания и счетоводството	(4 591)	(3 034)
Печат и разнос на фактури и пощенски разходи	(3 077)	(3 687)
Услуги в областта на информационните и телекомуникационни технологии	(2 417)	(3 926)
Услуги в областта на търговията с електрическа енергия	(1 156)	(442)
Услуги в областта на връзки с обществеността	(1 074)	(237)
Правни услуги	(937)	(435)
Услуги в областта на стопанското управление, регулация, управление на проекти и вътрешен одит	(908)	(745)
Такси искиови молби и други правни услуги	(250)	(323)
Услуги в областта на защита на личните данни и управление на човешките ресурси	(191)	(130)
Одиторски услуги	(89)	(86)
Разходи за изграждане на фотоволтаични инсталации	(78)	-
Реклама и маркетинг	(57)	(107)
Обяви	(28)	(118)
Застраховки	(25)	(57)
Лицензионни такси	(23)	(1 424)
Обслужване на клиенти в търговски центрове	-	(479)
Други външни услуги	(299)	(272)
	(28 162)	(22 105)

На 01.07.2022 г. Дружеството сключва договор с Електрохолд България ЕООД за предоставяне на услуги: в областта на обслужването на клиенти в търговските центрове и контактния център, фактуриране на вземания, обслужване на клиентски жалби; финансите и счетоводството, инкасиране на вземания, управление и събиране на просрочени вземания; стопанското управление, регулацията, правни услуги, управление на проекти и вътрешен одит; услуги в областта на човешките ресурси, връзките с обществеността, защита на личните данни и управление на проекти. В резултат на структурни промени от 01.07.2022 г. служителите на Дружеството, извършващи услугите съгласно сключения договор с Електрохолд България ЕООД, са прехвърлени от Електрохолд Продажби ЕАД в Електрохолд България ЕООД.

На 01.07.2022 г. е сключен договор с Електрохолд Трейд ЕАД за извършване на услуги в областта на търговията с електрическа енергия, които включват услуги, свързани с покупката на електрическа енергия и балансирането на клиентите. Предоставените услуги през 2022 г. са в размер на 442 хил. лв.

Възнаграждението за независим финансов одит за 2023 г. е в размер на 89 хил. лв. (2022 г.: 86 хил. лв.). През годината са предоставяни и други разрешени услуги, несвързани с одита, които са на стойност 29 хил. лв. (2022 г.: 29 хил. лв.). Не са предоставяни данъчни консултации. Настоящото оповестяване е в изпълнение на изискванията на чл. 30 от Закона за счетоводството.

8. Разходи за персонала

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Възнаграждения	(2 596)	(5 960)
Разходи за социално осигуряване	(584)	(692)
Изплатени обезщетения	(220)	(1 253)
Социални разходи	(140)	(514)
Начислени суми по доходи на персонала при пенсиониране (Пояснение 26)	(39)	(58)
	(3 579)	(8 477)

Към 01.07.2022 г. е направена организационна промяна в структурата на Дружеството, в резултат на сключен договор с Електрохолд България ЕООД и Електрохолд Трейд ЕАД за предоставяне на услуги, които до 30.06.2022 г. са извършвани от Дружеството. С прехвърлянето на дейностите съгласно сключените договори са преместени и служители в Електрохолд България ЕООД и Електрохолд Трейд ЕАД. На освободените служители, които не са преместени в тези дружества, са изплатени обезщетения.

9. Възстановени/(начислени) разходи за обезценка на търговски и други вземания и активи по договори с клиенти, нетно

Към 31.12.2023 г. Дружеството е възстановило провизии за обезценка за кредитни загуби на търговски и други вземания, активи по договори с клиенти и парични средства в размер на 2 958 хил. лв.(2022 г.: отчетени са провизии за обезценка за кредитни загуби в размер на 3 896 хил. лв.).

10. Други разходи

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Начислена провизия за енергийна ефективност (Пояснение 30)	(5 361)	(4 268)
Възстановени/(начислени) провизии за съдебни иски и санкции, нетно (Пояснение 30)	338	(4 426)
Неустойки за забавени плащания	(237)	(406)
Командировки и представителни разходи	(65)	(74)
Дарения	(47)	(150)
Изплатени обезщетения по дела срещу Дружеството	(34)	(159)
Гориво	(13)	(64)
Канцеларски материали	(11)	(34)
Разходи във връзка с плащане на отписани задължения	-	(35)
Други	(29)	(34)
	(5 459)	(9 650)

11. Финансови приходи

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Преоценки по справедливи стойности на финансови активи	2 899	975
Печалба от продажба на финансови активи оценявани по справедлива стойност през печалба или загуба	234	174
Лихви по банкови сметки и депозити	108	-
Лихви по предоставени заеми	377	3
	3 618	1 152

12. Финансови разходи

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Преоценки по справедливи стойности на финансови активи	(2 134)	(894)
Загуба по сделки с финансови активи	(507)	-
Банкови такси и такси за банкови гаранции	(307)	(249)
Лихви по краткосрочни заеми	(6)	(32)
Лихви по лизингови договори (Пояснение 22)	(11)	(14)
	(2 965)	(1 189)

13. Разходи за данък върху дохода

Основни компоненти на разходите за корпоративен данък върху печалбата за годините, приключващи на 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г., са:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Счетоводна печалба за годината	30 343	35 575
Данъци върху печалбата – 10% (2022 г.: 10%)	(3 034)	(3 557)
Суми, свързани с увеличения на счетоводния финансов резултат за данъчни цели	(2 497)	(2 433)
Суми, свързани с намаления на счетоводния финансов резултат за данъчни цели	1 649	1 213
Текущ разход за данък върху дохода	(3 882)	(4 777)
Възникване и обратно проявление на временни разлики	224	950
Разход за данък върху дохода	(3 658)	(3 827)
Ефективна данъчна ставка	12.1%	10.8%

14. Машини и оборудване

	Машини и оборудване	Стопански инвентар	Транспортни средства	Други	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<i>Отчетна стойност:</i>						
На 1 януари 2022 г.	82	9	-	62	-	153
Придобити	-	-	-	-	2	2
Трансфер	1	-	-	1	(2)	-
На 31 декември 2022 г.	83	9	-	63	-	155
Придобити	-	-	-	-	40	40
Трансфери	-	-	40	-	(40)	-
Отписани	(1)	-	-	(8)	-	(9)
На 31 декември 2023 г.	82	9	40	55	-	186
<i>Амортизация:</i>						
На 1 януари 2022 г.	56	6	-	33	-	95
Начислена амортизация за годината	12	1	-	9	-	22
На 31 декември 2022 г.	68	7	-	42	-	117
Начислена амортизация за периода	13	1	4	7	-	25
Отписана амортизация	(1)	-	-	(8)	-	(9)
На 31 декември 2023 г.	80	8	4	41	-	133
<i>Балансова стойност:</i>						
На 31 декември 2022 г.	15	2	-	21	-	38
На 31 декември 2023 г.	2	1	36	14	-	53

Придобитите през периода транспортни средства в размер на 40 хил. лв. са по условията на договор за лизинг (Пояснение 28)

15. Нематериални активи

	Лицензии	Други	Разходи за придобиване	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
<i>Отчетна стойност:</i>				
На 1 януари 2022 г.	59	7	-	66
Придобити	-	-	13	13
Трансфер	13	-	(13)	-
На 31 декември 2022 г.	72	7	-	79
На 31 декември 2023 г.	72	7	-	79
<i>Амортизация:</i>				
На 1 януари 2022 г.	49	7	-	56
Начислена амортизация за годината	6	-	-	6
На 31 декември 2022 г.	55	7	-	62
Начислена амортизация за годината	8	-	-	8
На 31 декември 2023 г.	63	7	-	70
<i>Балансова стойност:</i>				
На 31 декември 2022 г.	17	-	-	17
На 31 декември 2023 г.	9	-	-	9

16. Търговски и други вземания

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи		
Търговски вземания по договори с клиенти, брутно	133 787	136 210
Провизия за обезценка на договори с клиенти	(43 667)	(45 736)
Търговски вземания по договори с клиенти, нетно	90 120	90 474
Съдебни и присъдени вземания, брутно	37 242	37 916
Провизия за обезценка на съдебни и присъдени вземания	(33 685)	(34 369)
Съдебни и присъдени вземания, нетно	3 557	3 547
Общо финансови активи	93 677	94 021
Нефинансови активи		
Други вземания, брутно	26 801	40 443
Провизия за обезценка на други вземания	(6 457)	(6 784)
Други вземания, нетно	20 344	33 659
Общо нефинансови активи	20 344	33 659
Общо търговски и други вземания	114 021	127 680

Търговските вземания, платени в срок, не са лихвоносни и лихва се дължи след изтичане на кредитния период. Търговските вземания от клиенти са деноминирани в лева и са възникнали по повод продажба на електрическа енергия. Дружеството е определило обичаен кредитен период до 30 дни, за който не се начислява лихви от клиентите. Освен в случаите на подписване на протоколи за разсрочване на вземания, при които е договорен по-дълъг срок с погасителен план и лихви.

Другите вземания включват:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от НЕК на основание чл. 94 от ЗЕ	634	294
Провизия за обезценка	(1)	(1)
Вземания от НЕК, нетно	633	293
Вземания от клиенти на основание чл. 51 от ПИКЕЕ	5 521	5 804
Обезценка на вземания чл. 51 ПИКЕЕ	(5 511)	(5 784)
Вземания по чл. 51 ПИКЕЕ, нетно	10	20
Предоставени гаранции на доставчици на електроенергия и други вземания	20 645	34 345
Провизия за обезценка	(944)	(999)
Предоставени гаранции и други вземания, нетно	19 701	33 346
Общо	20 344	33 659

Към 31.12.2022 г. в други вземания е включен ДДС за възстановяване в размер на 14 342 хил. лв.

Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания.

Структурата на търговските вземания към 31.12.2023 г. и към 31.12.2022 г. на база просрочие, заедно с обобщени данни за натрупаните очаквани кредитни загуби в коректива за обезценка, е представена в таблиците по-долу:

Електрохолд Продажби ЕАД
Годишен финансов отчет
31 декември 2023 г.

31.12.2023 г.	Ненастъпил падеж	0 – 30 дни	30 – 90 дни	91-180 дни	181-360 дни	361-719 дни	720-1 080 дни	>1 081 дни	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Очакван процент на кредитни загуби	0.20%	2%	9%	22%	52%	79%	89%	100%	
Вземания от клиенти (брутна балансова стойност)	68 691	17 432	3 029	1 908	2 997	3 012	1 661	35 057	133 787
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	(137)	(328)	(235)	(396)	(1 424)	(2 370)	(1 469)	(35 051)	(41 410)
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка) на индивидуално обезценени вземания	(162)	(1 032)	(414)	(107)	(259)	(13)	(10)	(6)	(2 003)
Допълнителна кредитна загуба до 100% на клиенти в ликвидация и несъстоятелност	(11)	(55)	(40)	(37)	(54)	(44)	(13)	-	(254)
Общо провизия за обезценка	(310)	(1 415)	(689)	(540)	(1 737)	(2 427)	(1 492)	(35 057)	(43 667)
Вземания от клиенти, нетно	68 381	16 017	2 340	1 368	1 260	585	169	-	90 120

31.12.2022 г.	Ненастъпил падеж	0 – 30 дни	30 – 90 дни	91-180 дни	181-360 дни	361-719 дни	720-1 080 дни	>1 081 дни	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Очакван процент на кредитни загуби	0.4%	3%	11%	27%	54%	77%	87%	100%	
Вземания от клиенти (брутна балансова стойност)	65 165	21 678	6 861	2 591	2 076	2 000	1 626	34 213	136 210
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	(260)	(607)	(408)	(545)	(1 118)	(1 531)	(1 410)	(34 213)	(40 092)
Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка) на индивидуално обезценени вземания	(155)	(1 429)	(3 157)	(572)	(6)	(11)	(5)	-	(5 335)
Допълнителна кредитна загуба до 100% на клиенти в ликвидация и несъстоятелност	(14)	(76)	(54)	(56)	(56)	(34)	(19)	-	(309)
Общо провизия за обезценка	(429)	(2 112)	(3 619)	(1 173)	(1 180)	(1 576)	(1 434)	(34 213)	(45 736)
Вземания от клиенти, нетно	64 736	19 566	3 242	1 418	896	424	192	-	90 474

Съдебни вземания:

31.12.2023 г.

	Съдебни вземания от клиенти (брутна балансова стойност)	Очакван процент на кредитни загуби	Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	Съдебни вземания - обезценени, нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Съдебни вземания над 3 години	26 715	100%	(26 715)	-
Съдебни вземания до 3 години	4 576	0.03%	(1 170)	3 406
Индивидуално обезценени съдебни вземания до 3 години	1 159	100%	(1 159)	-
Допълнителна кредитна загуба до 100% на клиенти в ликвидация и несъстоятелност	465	100%	(465)	-
Общо за съдебни вземания до 3 години	6 200		(2 794)	3 406
Съдебни такси	4 034	96%	(3 883)	151
Други	293	100%	(293)	-
Съдебни вземания -обезценени, нетно	37 242		(33 685)	3 557

31.12.2022 г.

	Съдебни вземания от клиенти (брутна балансова стойност)	Очакван процент на кредитни загуби	Очаквана кредитна загуба (Коректив за обезценка)	Съдебни вземания - обезценени, нетно
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Съдебни вземания над 3 години	26 415	100%	(26 415)	-
Съдебни вземания до 3 години	4 477	23.59%	(1 056)	3 421
Индивидуално обезценени съдебни вземания до 3 години	1 919	100%	(1 919)	-
Допълнителна кредитна загуба до 100% на клиенти в ликвидация и несъстоятелност	813	100%	(813)	-
Общо за съдебни вземания до 3 години	7 209	-	(3 788)	3 421
Съдебни такси	3 990	97%	(3 864)	126
Други	302	100%	(302)	-
Съдебни вземания -обезценени, нетно	37 916	-	(34 369)	3 547

Движението на коректива за обезценка (кредитни загуби) на търговските, съдебните, присъдените и други вземания е следното:

	Търговски вземания	Съдебни и присъдени вземания	Други вземания	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари 2022 г.	43 598	32 627	7 264	83 489
Призната (Пояснение 31)	2 138	1 910	(480)	3 568
Отписана през периода	-	(168)	-	(168)
На 31 декември 2022 г.	45 736	34 369	6 784	86 889
Призната (Пояснение 31)	(2 069)	(432)	(327)	(2 828)
Отписана през периода	-	(252)	-	(252)
На 31 декември 2023 г.	43 667	33 685	6 457	83 809

17. Активи по договори с клиенти

Активите по договори с клиенти са свързани основно с начисления на база приблизителна оценка за неотчетената консумирана енергия към края на годината от клиентите на Дружеството.

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Активи по договори с клиенти	71 202	116 346
Минус: Провизия за очаквана кредитна загуба	(642)	(622)
Активи по договори, нетно	70 560	115 724

Изменението в активите по договори с клиенти е в резултат на изменението в потреблението на ел. енергия от крайните потребители и на начислени обезценки за кредитни загуби.

Измененията в активите по договори през периода са както следва:

Активи по договори с клиенти	хил. лв.
Салдо на 1 януари 2022	110 970
Намаления през периода	(111 572)
Увеличения през периода	116 346
Начислена провизия за очаквани кредитни загуби	(620)
Възстановена провизия за очаквани кредитни загуби	600
Салдо на 31 декември 2022	115 724
Намаления през периода	(116 346)
Увеличения през периода	71 202
Начислена провизия за очаквани кредитни загуби	(298)
Възстановена провизия за очаквани кредитни загуби	278
Салдо на 31 декември 2023	70 560

Дружеството е приело, че очакваните нива на очаквани кредитни загуби за активите по договори с клиенти са приблизително сходни на нивата на очаквани кредитни загуби, приложими за търговските вземания и прилага същите коефициенти от матриците за провизиране на обезценка.

Изменението на коректива (провизия) за обезценка на активите по договори с клиенти е както следва:

	хил. лв.
Начално салдо на коректива за загуби към 1 януари 2022 г.	602
Увеличение на коректива за загуби, признато в печалба или загуба през годината (Пояснение 31)	620
Намаление на коректива за загуби, признато в печалба или загуба през периода (Пояснение 31)	(600)
Салдо към 31 декември 2022 г.	622
Увеличение на коректива за загуби, признато в печалба или загуба през периода (Пояснение 31)	298
Намаление на коректива за загуби, признато в печалба или загуба през периода (Пояснение 31)	(278)
Салдо към 31 декември 2023 г.	642

18. Финансови активи

Краткосрочните финансови активи включват инвестиции, класифицирани по справедлива стойност през печалбата и загубата:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Финансови активи по справедлива стойност в печалбата или загубата:		
Инвестиции в облигации	14 179	1 995
Инвестиции в дялове на колективни инвестиционни схеми	8 114	17 375
	22 293	19 370

Краткосрочните финансови активи са оценени по справедлива стойност, определена на базата на борсовите котировки към датата на финансовия отчет, или по модели, разработени от Дружеството.

Печалбите и загубите са признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход на ред „Финансови разходи“ и ред „Финансови приходи“.

19. Пари и парични еквиваленти

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в разплащателни сметки	104 665	43 326
Пари на път от посредници на Дружеството за събиране на вземанията	52 894	42 584
Краткосрочни депозити	535	535
Парични средства, съхранявани при инвестиционни посредници	771	-
Пари и парични еквиваленти, брутно	158 865	86 445
Провизия за очаквани кредитни загуби	(196)	(95)
Пари и парични еквиваленти, представени в отчета за финансовото състояние	158 669	86 350

Наличните парични средства на Дружеството по разплащателни сметки са във високорейтингови банки.

Пари и парични еквиваленти преди обезценка са разпределени както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
В лева	119 053	86 343
В чуждестранна валута в евро	39 812	102
Пари и парични еквиваленти, брутна сума	158 865	86 445

Като *пари на път* от посредници на Дружеството за събиране на вземанията Електрохолд Продажби отчита сумите на вземания от клиенти, събрани към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. от посредници, които суми все още не са постъпили по разплащателни сметки на Дружеството. Договореният период с посредниците, в който те следва да преведат инкасираните суми по сметки на Дружеството е от 3 до 6 дни, в зависимост от региона, в който се намират клиентите и офисите на посредниците. Обичайният период, в който дружеството събира изцяло дължимите за даден период суми от посредниците, е до 60 дни.

Краткосрочните депозити в банки включват срочни депозити в лева в размер 535 хил. лв. (31.12.2022 г.: 535 хил. лв.) с матуритет от един до шест месеца.

20. Акционен капитал и резерви

20.1. Акционерен капитал

Регистрираният капитал на Дружеството се състои от 5 000 на брой напълно платени обикновени акции, поименни, безналични, свободно прехвърляеми, неделими, с номинална стойност в размер на 10 лв. за всяка акция. Всяка акция дава на нейния притежател право на един глас, еднакво право на дивидент, ако такъв се разпределя, както и еднакво право ликвидационен дял, в случай на ликвидация, съизмерими с номиналната стойност на акцията.

Капиталова структура на Електрохолд Продажби ЕАД

31 декември 2023 г.			31 декември 2022 г.		
Име на акционера	Брой акции	Процент	Име на акционера	Брой акции	Процент
Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани Б.В.	5 000	100.00 %	Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани Б.В.	5 000	100.00 %
Общо	5 000	100.00%	Общо	5 000	100.00%

20.2. Законовите резерви

Законовите резерви са формирани от Дружеството, като разпределение на печалбата по реда на чл. 246 от Търговския закон. Те се заделят докато достигнат една десета или по-голяма част от основния капитал. Източници за формиране на законовите резерви са най-малко една десета част от нетната печалба, премии от емисии на акции и средствата, предвидени в устава или по решение на общото събрание на акционерите. Законовите резерви могат да бъдат използвани единствено за покриване на загуби от текущия и предходни отчетни периоди. Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. законовите резерви на Дружеството възлизат на 5 хил. лв.

20.3. Други резерви

Другите резерви са формирани при отделяне през 2007 г., в резултат на договор за отделяне. Резервите имат общ характер и могат да се използват за разпределение на печалбата подобно на фонд неразпределена печалба. Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. резервът от отделяне е в размер на 65 378 хил. лв.

21. Търговски и други задължения

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Финансови пасиви		
Задължения към доставчици	90 383	67 434
Парични гаранции по договори за продажба на електрическа енергия	3 513	3 674
Други финансови задължения	3 935	4 352
Общо финансови пасиви	97 831	75 460
Нефинансови пасиви		
Задължения към персонала	2 661	1 931
Задължения към бюджета	189	227
Задължения по социално осигуряване	409	37
Други задължения	417	240
Общо нефинансови пасиви	3 676	2 435
Общо търговски и други задължения	101 507	77 895

Задълженията към доставчици се уреждат в съответствие с договорените условия и обикновено са със срок на плащане не повече от 30 дни. Те включват и начисления за нефактурирани доставки в размер на 2 300 хил. лв. (2022 г.: 2 395 хил. лв.).

Данъчните задължения не са лихвоносни и обикновено се уреждат съгласно законовите срокове. Те включват основно задължения за ДДС и акциз.

Паричните гаранции по договори за продажба на енергия към 31.12.2023 г. са в размер на 3 513 хил. лв. (2022 г. са в размер на 3 674 хил. лв.) и са задължения, свързани с депозити по договори за продажба на електричество.

Другите задължения не са лихвоносни и обикновено се уреждат в 30 дневен срок.

22. Договори за лизинг

Лизингови дейности на дружеството и начин на тяхното отчитане:

Дружеството наема имоти и транспортни средства. Договорите за наем обикновено се сключват за фиксиран период от 2 – 10 години, но могат да съдържат и опции за удължаване. Лизинговите базови активи не могат да бъдат използвани като обезпечения по други договори.

Активи и пасиви, признати в отчета за финансовото състояние

В отчета за финансовото състояние са представени следните обекти и суми, свързани с договори за лизинг:

	Сгради	Транспортни средства	Общо „Активи с право на ползване”
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност			
На 1 януари 2022 г.	4 450	836	5 286
Увеличения/придобити	-	8	8
Намаления/отписани	(1 591)	(507)	(2 098)
31 декември 2022 г.	2 859	337	3 196
Увеличения/придобити	32	105	137
Намаления/отписани	(1 150)	(338)	(1 488)
31 декември 2023 г.	1 741	104	1 845
Натрупана амортизация			
На 1 януари 2022 г.	2 336	600	2 936
Разходи за амортизация за периода	589	131	720
Отписана амортизация	(333)	(415)	(748)
31 декември 2022 г.	2 592	316	2 908
Разходи за амортизация за периода	161	41	202
Отписана амортизация	(1 136)	(338)	(1 474)
31 декември 2023 г.	1 617	19	1 636
Балансова стойност:			
На 31 декември 2022 г.	267	21	288
На 31 декември 2023 г.	124	85	209

Задълженията по лизинг са както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
1 януари	288	2 388
Увеличения	149	-
Отписани задължения по прекратени договори	-	(1 483)
Начислена лихва	11	14
Плащания	(213)	(631)
31 декември	235	288
В т.ч. текущи	159	176
нетекучи	76	112

На 01.07.2022 г. Дружеството е прекратило договори по лизинг на наети клиентски центрове поради структурни промени, в резултат на които се прехвърлят дейности, извършвани от Дружеството до 30.06.2022 г. към други Дружества съгласно сключени договори.

През 2022 г. са сключени допълнителни анекси към договор за наем на автомобили, с които се прехвърлят автомобилите към други дружества от Групата. През 2022 г. се сключени анекси към договор за наем на офиси, с които се намаляват площите и наемната цена.

През 2023 г., по договора за наем на офиси се увеличава наемната цена и се сключва договор за наем на автомобили.

Разходи, признати в отчета за печалбата или загубата

Приходите и разходите по договори за лизинг за отчетната година са:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за амортизация на активи с „право на ползване“ (по МСФО16)	202	720
Разходи за лихви на задълженията по лизинг (отчитани по МСФО16)	11	14
Разходи, свързани с краткосрочни лизингови договори (отчитани по МСФО16)	6	12
Разходи, свързани с лизингови договори на активи на ниски стойности (отчитани по МСФО16)	54	335

Общият изходящ паричен поток по договори за лизинг към 31.12.2023 г. е в размер на 230 хил. лв. (2022 г.: 631 хил. лв.) и 54 хил. лв. (2022 г.: 347 хил. лв.) по краткосрочни лизингови договори и договори за лизинг на ниска стойност.

Дружеството се е възползвало от облекчението на МСФО 16 за краткосрочни лизингови договори за наем на автомобили, наем на компютри, наем на мултифилтриращи системи за пречистване на вода и абонаментна такса за паркинг. Тези разходи са представени като разходи за външни услуги .

Дружеството няма разходи, свързани с променливи лизингови плащания, които да не са включени в оценката на задължението по лизинг.

Опции за удължаване и опции за прекратяване

Опции за удължаване и прекратяване са включени в голямата част от договорите за имоти на дружеството. Тези опции са включени с цел максимално да се увеличи гъвкавостта при управление на договорите. Дружеството не е упражнило опциите за удължаване и прекратяване.

Потенциалните изходящи недисконтирани бъдещи парични потоци за 2023 г- и 2022 г. са в размер на нула лева., които не са включени в задълженията по лизинг, защото ръководството на Дружеството преценява, че не е налице значителна степен на сигурност, че договорите за лизинг ще бъдат удължени (или няма да бъдат прекратени).

23. Отсрочени данъчни активи

Отсрочените данъци върху печалбата към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г. и изменението в тях за двете години са свързани със следните временни разлики:

<i>Отсрочени данъчни активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2023 г. хил. лв.</i>	<i>Признати в печалбата или загубата хил. лв.</i>	<i>Салдо на 31 декември 2023 г. хил. лв.</i>
Дълготрайни активи	14	(9)	5
Активи с право на ползване	(29)	8	(21)
Обезценки на вземания	1 845	(372)	1 473
Задължения за доходи на наети лица	33	(8)	25
Начисление за бонуси на персонала	175	109	284
Начисление за неизползвани отпуски на персонала	11	2	13
Лизингови договори	29	(8)	21
Провизии	2 888	502	3 390
	4 966	224	5 190
Отсрочени данъчни активи	4 966		5 190
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	4 995		5 211
Отсрочени данъчни (пасиви)	(29)		(21)
<i>Отсрочени данъчни активи</i>	<i>Салдо на 1 януари 2022 г. хил. лв.</i>	<i>Признати в печалбата или загубата хил. лв.</i>	<i>Салдо на 31 декември 2022 г. хил. лв.</i>
Дълготрайни активи	25	(11)	14
Активи с право на ползване	(235)	206	(29)
Обезценки на вземания	1 617	228	1 845
Задължения за доходи на наети лица	158	(125)	33
Начисление за бонуси на персонала	82	93	175
Начисление за неизползвани отпуски на персонала	59	(48)	11
Лизингови договори	239	(210)	29
Провизии	2 070	818	2 888
	4 015	951	4 966
Отсрочени данъчни активи	4 015		4 966
Признати като:			
Отсрочени данъчни активи	4 250		4 995
Отсрочени данъчни (пасиви)	(235)		(29)

Поради размера на стопанската дейност на групата Старком Холдинг АД, към която принадлежи Дружеството, то се очаква да подлежи на облагане с допълнителен национален корпоративен данък по реда на промените в Закона за корпоративното подоходно облагане, които са в сила от 1 януари 2024 г. Дружеството и групата, към която принадлежи, са в процес на анализ на новите изисквания, издадени от Организацията за икономически сътрудничество и развитие (ОИСР) и приети от националните правителства, в юрисдикциите, в които функционира. Поради това Дружеството е приложило изключението за признаването на отсрочени данъчни активи и пасиви, свързани с данъците върху дохода от втори стълб (параграф 4А от МСС 12), и за оповестяването на информация за тях в годишния финансов отчет за 2023 г.

24. Оповестяване на свързани лица

Крайна компания майка

Към 31.12.2023 г. пряк контрол върху Електрохолд Продажби осъществява „Ийстърн Юрпийн Електрик Къмпани“ Б.В. (Нидерландия) - мажоритарен акционер, притежаващ пряко 100% от капитала на Дружеството.

Непряк контрол върху Електрохолд Продажби се осъществява от „Еврохолд България“ АД, притежаващо 100% от капитала на „Ийстърн Юрпийн Електрик Къмпани“ Б.В., чрез дъщерните

си дружества „Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани“ II Б.В. (100% притежавано от „Еврохолд България“ АД) и „Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани“ III Б.В. (100% притежавано от „Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани“ II Б.В.), а от своя страна „Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани“ III Б.В. притежава 100% от капитала на „Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани“ Б.В.

„Еврохолд България“ АД се контролира от „Старком Холдинг“ АД – акционерно дружество, учредено и съществуващо в съответствие със законите на Република България, регистрирано в Търговския регистър към Агенция по вписванията с ЕИК 121610851, със седалище и адрес на управление: Република България, гр. София, п.к. 1592, район Искър, бул. Христофор Колумб № 43.

Към 31.12.2023 г. „Старком Холдинг“ АД притежава 50.08%, от капитала на „Еврохолд България“ АД.

Пряка компания- майка и едноличен собственик на капитала

Пряка компания-майка на Дружеството и едноличен собственик на капитала е „Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани“ Б.В. (Нидерландия).

Други свързани лица:

- Под общия контрол на „Ийстърн Юрпиън Електрик Къмпани“ Б.В. са: „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД, „Електрохолд Продажби“ ЕАД, „Електрохолд Трейд“ ЕАД, „Електрохолд България“ ЕООД, „Фри Енерджи Проджект Орешец“ ЕООД, „Бара Груп“ ЕООД, „Електрохолд ИКТ“ ЕАД (дъщерно дружество на „Електроразпределителни мрежи Запад“ ЕАД) и „Електрохолд ИПС“ ЕООД (дъщерно дружество на „Електрохолд България“ ЕООД).

Към 31 декември 2023 г. сделките между свързани лица са във връзка с продажби и покупки на електроенергия, услуги, наеми и покупка на лицензи и предоставени услуги във връзка с използването на система за интегрирано управление на продажбите.

Общата сума на сделките със свързани лица в групата Електрохолд и дължимите салда за текущия и предходен отчетен период са представени както следва:

Сделки и салда със свързани лица

Таблицата показва общата сума на продажбите и покупките, и на разчети по свързани лица, съгласно действащите с тях договори:

Продажби към свързани лица

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от електроенергия		
Електрохолд България ЕООД	34	78
ЕРМ Запад ЕАД	1 498	3 224
Електрохолд ИКТ ЕАД	-	119
Фри Енерджи Проджект Орешец ЕООД	9	17
Електрохолд Трейд ЕАД	150 441	291 613
Приходи от други услуги		
ЗД Евроинс АД	3	1
Общо продажби на свързани лица	151 985	295 052
Приходи от лихви по предоставени заеми		
Електрохолд България ЕООД	249	3
	249	3

Покупки от свързани лица

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Покупки по договори за споделени услуги		
Електрохолд България ЕООД	(23 744)	(6 859)
Електрохолд ИКТ ЕАД	(2 372)	(1 166)
Електрохолд ИПС ЕООД	(4)	-
Електрохолд Трейд ЕАД	(1 156)	(442)
Други покупки на услуги		
ЗД Евроинс АД	-	(13)
ЗД Евроинс Живот ЕАД	-	(9)
Евро Финанс АД	-	(27)
Разходи за обезценка на вземания		
ЕРМ Запад ЕАД	1	
Електрохолд Трейд ЕАД	234	(266)
Разходи за амортизация на активи с право на ползване		
ЕРМ Запад ЕАД	(19)	(189)
Разходи за лихви на активи с право на ползване		
ЕРМ Запад ЕАД	(1)	(3)
Общо покупки и разходи от свързани лица	(27 061)	(8 974)

Вземания от свързани лица и активи по договори

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски вземания		
ЕРМ Запад ЕАД	660	658
Електрохолд Трейд ЕАД	7 864	66 153
Електрохолд България ЕООД	-	544
	8 524	67 355
Вземания от предоставени заеми		
Електрохолд България ЕООД	6 323	-
	6 323	-
Общо вземания от свързани лица	14 847	67 355
Активи по договори с клиенти		
Електрохолд България ЕООД	3	6
ЕРМ Запад ЕАД	184	469
Фри Енерджи Проджект Орешец ЕООД	1	2
Общо активи по договори с клиенти	188	477
Предплащания		
ЗД Евроинс АД	20	19
Общо Предплащания	20	19

Задължения към свързани лица

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Търговски задължения		
Електрохолд България ЕООД	6 691	7 473
ЕРМ Запад ЕАД	50 914	115 381
Електрохолд Трейд ЕАД	373	230
Електрохолд ИКТ ЕАД	202	433
Електрохолд ИПС ЕООД	2	-
ЗД Евроинс АД	3	-
Общо търговски задължения към свързани лица	58 185	123 517

Посочените суми на продажби и покупки не включват реализираните обороти между дружествата, нетирани при прилагане на МСФО 15 (Пояснение 3.3.3 и Пояснение 3.3.4) по отношение на:

- ✓ Разходи по разпределение на електроенергия, вкл. такси пренос и достъп до електропреносната мрежа;
- ✓ Компонента задължение към обществото;
- ✓ Разходи за фактурирани суми по чл. 51 от ПИКЕЕ (до 23.11.2018 г.), (фактурирани при определени условия като корекции на вече издадени фактури).

Вземанията по договори с клиенти

Вземанията по договори с клиенти – свързани лица са текущи и безлихвени с възрастова структура до 30 дни.

Дружеството прилага опростения подход на МСФО 9 за измерване на очаквани кредитни загуби по търговските вземания, в т.ч. вземания от свързани лица, като признава очаквани загуби за целия срок на инструмента за всички търговски вземания (Пояснение 31)

Договори за лизинг

През отчетния период Дружеството е признало активи, пасиви и разходи във връзка **договори за лизинг** със свързано лице „Електроразпределителни мрежи Запад“ АД, както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Активи с право на ползване, признати на 1 януари	26	616
Намаления/отписани	(7)	(401)
Разходи за амортизация на активи с право на ползване (Пояснение 22)	(19)	(189)
Активи с право на ползване, признати на 31 декември (Пояснение 22)	-	26
Задължения по лизинг на 1 януари	26	624
Намаления/отписани	-	(430)
Разходи за лихви за задължения по лизинг към свързани лица (Пояснение 24)	1	3
Плащания по задължения по лизинг за периода	(27)	(171)
Задължения по лизинг към края на периода (Пояснение 22)	-	26

Срокове и условия по сделките със свързани лица

Продажбите към и покупките от свързани лица се осъществяват по обичайни пазарни цени, с изключение на продажбите на енергия и такса разпределение на продадена електроенергия, които са по регулирани цени. Салдата към края на периодите не са обезпечени и се уреждат в парични средства. Не са издадени и не са получени гаранции за вземания от или задължения към свързани лица. Тази оценка се прави за всяка финансова година чрез анализ на финансовите позиции на свързаните лица и пазара, на който те извършват своята дейност.

Предоставени заеми

На 08.12.2022 г. е сключен договор за заем между Електрохолд Продажби ЕАД и Електрохолд България ЕООД при следните параметри на заема :

- лимит до 3 400 хил. лв.;
- годишна лихва 4.45% върху усвоената сума;
- срок за връщане: 07.12.2023 г.

На 15 декември 2022 г. Дружеството е предоставило сумата от 2 500 хил. лв. на Електрохолд България ЕООД съгласно договора за заем. На 23.12.2022 г. сумата от 2 500 хил. лв. е погасена. За периода от 15.12.2022 г. до 23.12.2022 г. е начислен и платен приход от лихви в размер на 3 хил. лв. от Електрохолд България ЕООД. С Анекс 1/ 05.04.2023 г. сумата се увеличава до 7 500 хил. лв.

На 05.12.2023 г. е сключен договор за заем между Електрохолд Продажби ЕАД и Електрохолд България ЕООД при следните параметри на заема :

- лимит до 7 500 хил. лв.;
- годишна лихва 4.80% върху усвоената сума;
- срок за връщане: 04.12.2024 г.

Към 31.12.2023 г. сумата на предоставения заем е 6 323 хил. лв.

		Предоставени заеми	Натрупана лихва	Приходи от лихви признати в печалбата и загубата
		хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Електрохолд България ЕООД	2023	6 300	23	249
Електрохолд България ЕООД	2022	2 500	-	3

Възнаграждения за ключов управленски персонал

Възнагражденията, начислени през годината в полза на членовете на Управителния и Надзорен съвет, получени в качеството им на членове на тези съвети, са в размер на 245 хил. лв. (2022 г.: 200 хил. лв.)

25. Сегментно отчитане по лицензии

С Решение Л-409 на КЕВР от 01.07.2013 г. на Дружеството беше издадена лицензия за доставчик от последна инстанция. Съгласно тази лицензия, Дружеството доставя електрическа енергия на клиенти, които не са избрали друг доставчик или избраният доставчик не извършва доставка по независещи от клиента причини. Дружеството има лицензия и за търговия с електрическа енергия. Ръководството на Дружеството следи оперативните резултати на отделните бизнес единици (лицензии) с цел вземане на решения за разпределяне на ресурси и управление на дейността си.

25.1. Отчет за печалбата или загубата (по сегменти) за 2023 г.

	Общо	Лицензия «Обществено снабдяване с ел. енергия»	Лицензия «Доставчик от последна инстанция	Лицензия «Търговец»
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от договори с клиенти	958 834	547 762	127 368	283 704
Други приходи от дейността	8 259	4 956	1 157	2 146
Разходи за закупена електроенергия	(902 926)	(515 716)	(119 135)	(268 075)
Разходи за външни услуги	(28 162)	(21 083)	(3 700)	(3 379)
Разходи за персонала	(3 579)	(1 874)	(743)	(962)
Разходи за амортизация	(235)	(181)	(25)	(29)
Възстановена обезценка на търговски и други вземания и активи по договори с клиенти, нетно	2 958	1 308	1 207	443
Други приходи/разходи, нетно	(5 459)	5 340	(3 872)	(6 927)
Оперативна печалба	29 690	20 512	2 257	6 921
Финансови приходи	3 618	3 245	11	362
Финансови разходи	(2 965)	(2 906)	-	(59)
Печалба преди данъци	30 343	20 851	2 268	7 224
Разход за данък върху печалбата	(3 658)	(2 704)	(229)	(725)
Печалба за годината	26 685	18 147	2 039	6 499

25.2. Отчет за финансовото състояние (по сегменти) към 31 декември 2023 г.

	Общо	Лицензия «Обществено снабдяване с ел. енергия»	Лицензия «Доставчик от последна инстанция»	Лицензия «Търговец»
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
АКТИВИ				
Нетекущи активи				
Активи с право на ползване	209	148	25	36
Машини и оборудване	53	24	11	18
Нематериални активи	9	-	9	-
Отсрочени данъчни активи	5 190	2 539	1 348	1 303
	5 461	2 711	1 393	1 357
Текущи активи				
Търговски и други вземания	114 021	71 602	(1 867)	44 286
Активи по договори с клиенти	70 560	35 013	10 299	25 248
Вземания от свързани лица	14 847	1	-	14 846
Финансови активи	22 293	22 293	-	-
Парични средства и парични еквиваленти	158 669	148 917	9 414	338
	380 390	277 826	17 846	84 718
ОБЩО АКТИВИ	385 851	280 537	19 239	86 075
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ				
Собствен капитал				
Акционерен капитал	50	50	-	-
Законови резерви	5	5	-	-
Други резерви	65 378	65 378	-	-
Неразпределена печалба	115 276	62 628	3 845	48 803
Общо собствен капитал	180 709	128 061	3 845	48 803
Нетекущи пасиви				
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	242	157	22	63
Задължение по лизинг	76	50	9	17
	318	207	31	80
Текущи пасиви				
Търговски и други задължения	101 507	92 974	2 693	5 840
Задължения към свързани лица	58 185	49 502	3 687	4 996
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	4	1	1	2
Задължение по лизинг	159	125	15	19
Лихвоносни заеми и привлечени средства	10 620	-	-	10 620
Задължение за данък върху доходите	382	(6 244)	1 713	4 913
Провизии	33 899	15 911	7 254	10 734
Пасиви по договори с клиенти	68	-	-	68
	204 824	152 269	15 363	37 192
ОБЩО ПАСИВИ	205 142	152 476	15 394	37 272
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	385 851	280 537	19 239	86 075

25.3. Отчет за паричните потоци (по сегменти) за 2023 г.

	Общо	Лицензия «Обществено снабдяване с ел. енергия»	Лицензия «Доставчик от последна инстанция»	Лицензия «Търговец»
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност				
Печалба преди данъци	30 343	20 851	2 268	7 224
Корекция за равнение на печалбата преди данъци с нетните парични потоци				
<i>Непарични:</i>				
Амортизация на активи с право на ползване	202	162	18	22
Амортизация на нематериални активи	8	7	1	-
Амортизация на машини и оборудване	25	12	6	7
Разходи за обезценка на търговски и други вземания и активи по договори с клиенти, нетно	(2 958)	(1 177)	(1 218)	(461)
Изменение в начислени провизии	5 023	(5 641)	3 813	6 851
Финансови приходи	(3 618)	(3 245)	(11)	(362)
Финансови разходи	2 965	2 906	-	59
Начисления по обезщетения при пенсиониране	39	23	6	11
Отписани задължения	(3)			
<i>Корекции на оборотния капитал:</i>				
Намаление/(увеличение) на търговски и други вземания и на вземания от свързани лица	120 612	131 147	5 689	(16 326)
(Намаление)/увеличение на търговски и други задължения и на задължения към свързани лица	(40 671)	(2 416)	(19 823)	(18 501)
Увеличение на финансови активи				
Платен данък върху доходите	(4 277)	(3 731)	(117)	(429)
Получени лихви		53	11	
Платени банкови такси	(144)	(86)	-	(57)
Нетни парични потоци от /(използвани в) оперативна дейност	107 546	138 865	(9 357)	(21 962)
Парични потоци от инвестиционна дейност				
Покупка/(постъпления) на финансови активи нетно	39 703	39 703	-	-
Плащания за покупка на финансови активи	(43 072)	(43 072)	-	-
Получени лихви	354	17		337
Предоставени заеми	(64 700)	(5 000)		(59 700)
Върнати заеми	58 400	5000		53 400
Нетни парични потоци използвани в инвестиционна дейност	(9 315)	(3 352)	-	(5 963)
Парични потоци от финансова дейност				
Изплатени дивиденди	(36 200)	(36 200)	-	-
Плащания по получени банкови заеми	10 620	-	-	10 620
Плащания по лизинг	(230)	(171)	(27)	(32)
Нетни парични потоци използвани във финансова дейност	(25 810)	(36 371)	(27)	10 588
Нетно увеличение/(намаление) на паричните средства и паричните еквиваленти	72 421	99 142	(9 384)	(17 337)
Парични средства и еквиваленти на 1 януари	86 350	49 906	18 787	17 657
Ефект от очаквани кредитни загуби	(102)	(131)	11	18
Парични средства и еквиваленти на 31 декември	158 669	148 917	9 414	338

25.4. Отчет за печалбата или загубата (по сегменти) за 2022 г.

	Общо	Лицензия «Обществено снабдяване с ел. енергия»	Лицензия «Доставчик от последна инстанция	Лицензия «Търговец»
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Приходи от договори с клиенти	1 685 251	524 110	377 591	783 550
Други доходи от дейността	6 746	3 968	1 365	1 413
Разходи за закупена електроенергия	(1 611 509)	(492 541)	(366 428)	(752 540)
Разходи за външни услуги	(22 105)	(15 510)	(3 084)	(3 511)
Разходи за амортизация на активи право на ползване	(748)	(637)	(45)	(66)
Разходи за персонала	(8 477)	(4 646)	(1 551)	(2 280)
(Начислена) /възстановена обезценка на търговски и други вземания и активи по договори с клиенти, нетно	(3 896)	492	(4 200)	(188)
Други разходи	(9 650)	(4 018)	(2 810)	(2 822)
Оперативна печалба	35 612	11 218	838	23 556
Финансови приходи	1 152	1 150	-	2
Финансови разходи	(1 189)	(1 093)	(1)	(95)
Печалба преди данъци	35 575	11 275	837	23 463
Разход за данък върху печалбата	(3 827)	(1 390)	(86)	(2 351)
Печалба за годината	31 773	9 903	753	21 117

25.5. Отчет за финансовото състояние (по сегменти) към 31 декември 2022 г.

	Общо	Лицензия «Обществено снабдяване с ел. енергия»	Лицензия «Доставчик от последна инстанция»	Лицензия «Търговец»
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
АКТИВИ				
Нетекущи активи				
Активи с право на ползване	288	240	23	25
Машини и оборудване	38	23	7	8
Нематериални активи	17	7	10	-
Отсрочени данъчни активи	4 966	3 349	889	728
	5 309	3 619	929	761
Текущи активи				
Търговски и други вземания	127 680	198 062	(20 834)	(49 548)
Активи по договори с клиенти	115 724	37 981	33 737	44 006
Вземания от свързани лица	67 355	543	-	66 812
Финансови активи	19 370	19 370	-	-
Пари и парични еквиваленти	86 350	49 906	18 787	17 657
	416 479	305 862	31 690	78 927
ОБЩО АКТИВИ	421 788	309 481	32 619	79 688
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ				
Собствен капитал				
Акционерен капитал	50	50	-	-
Законови резерви	5	5	-	-
Други резерви	65 378	65 378	-	-
Неразпределена печалба	124 668	80 610	1 788	42 270
Общо собствен капитал	190 101	146 043	1 788	42 270
Нетекущи пасиви				
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране	334	208	37	89
Задължение по лизинг	112	111	1	-
	446	319	38	89
Текущи пасиви				
Търговски и други задължения	77 895	53 540	10 091	14 264
Задължения към свързани лица	123 517	92 260	16 117	15 140
Задължение по лизинг	176	174	1	1
Задължение за данък върху доходите	777	(4 407)	1 143	4 041
Провизии	28 876	21 552	3 441	3 883
	231 241	163 119	30 793	37 329
ОБЩО ПАСИВИ	231 687	163 438	30 831	37 418
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ	421 788	309 481	32 619	79 688

25.6. Отчет за паричните потоци (по сегменти) за 2022 г.

	Общо	Лицензия «Обществено снабдяване с ел. енергия»	Лицензия «Доставчик от последна инстанция»	Лицензия «Търговец»
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Парични потоци от оперативна дейност				
Печалба преди данъци	35 575	11 275	837	23 463
Корекция за равнение на печалбата преди данъци с нетните парични потоци				
Непарични:				
Амортизация на активи с право на ползване	720	619	40	61
Амортизация на нематериални активи	6	6	-	-
Амортизация на машини и оборудване	22	12	5	5
Разходи за обезценка на търговски и други вземания и активи по договори с клиенти, нетно	3 896	(492)	4 200	188
Изменение в начислените провизии	8 694	3 147	2 773	2 774
Обезщетения при пенсиониране	58	18	17	23
Отписани задължения	(1 380)	(880)	(121)	(379)
Финансови приходи	(1 152)	(1 150)	-	(2)
Финансови разходи	1 189	1 093	1	95
Корекции на оборотния капитал:				
Намаление на търговски и други вземания и вземания от свързани лица	(58 355)	(30 525)	(1 011)	(26 819)
Намаление на търговски и други задължения и задължения към свързани лица	53 284	24 144	11 605	17 535
Платен данък върху печалбата	(4 000)	(4 000)	-	-
Платени банкови такси	(280)	(184)	-	(96)
Нетни парични потоци от оперативна дейност	38 277	3 083	18 346	16 848
Парични потоци от инвестиционна дейност				
Нетен ефект от покупката и продажбата на финансови активи	3 619	3 619	-	-
Получени лихви по предоставени заеми	3	-	-	3
Покупки на машини и оборудване	(2)	(1)	-	(1)
Покупки на нематериални активи	(13)	(13)	-	-
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	3 607	3 605	-	2
Парични потоци от финансова дейност				
Плащания по лизинг	(631)	(551)	(37)	(43)
Нетни парични потоци от финансова дейност	(631)	(551)	(37)	(43)
Нетно увеличение на пари и парични еквиваленти	41 253	6 137	18 309	16 807
Пари и парични еквиваленти на 1 януари	45 192	43 824	498	870
Ефект от очаквани кредитни загуби	(95)	(55)	(20)	(20)
Пари и парични еквиваленти на 31 декември	86 350	49 906	18 787	17 657

26. Задължения за доходи на персонала при пенсиониране

Съгласно българското законодателство и Колективния трудов договор на Дружеството, Дружеството като работодател е задължено да плати от две до девет месечни brutни заплати на своите работници при пенсиониране, в зависимост от трудовия им стаж, както следва:

Трудов стаж	Доходи при пенсиониране в brutни месечни заплати
До 10 години	2
Последните 10 години в енергийната индустрия	4
10 години през последните 20 в Дружеството или в групата	6
В Дружеството или в групата през последните 30 години	9

Таблицата по-долу обобщава компонентите на нетните разходи за доходи на персонала, признати в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход и сумите, признати в отчета за финансовото състояние за плана за доходи при пенсиониране:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Разходи за текущ стаж	(30)	(36)
Разходи за лихви	(9)	(22)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в печалбата или загубата	(39)	(58)
Отписана актюерска загуба	-	267
Призната актюерска печалба/(загуба)	123	(17)
Компоненти на разходите по планове с дефинирани доходи, признати в други компоненти на всеобхватния доход	123	250

Промените в сегашната стойност на задължението за доходи при пенсиониране са, както следва:

	Сума хил. лв.
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 1 януари 2022 г.	1 580
Разходи за лихви	22
Разходи за текущ стаж	36
Общо признати в печалбата или загубата	58
Разходи за задължения, прехвърлени в други дружества	(1 213)
Актюерски загуби	17
Общо признати в другия всеобхватен доход	17
Изплатени доходи на персонала	(108)
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 31 декември 2022 г.	334
Разходи за лихви	9
Разходи за текущ стаж	30
Общо признати в печалбата или загубата	39
Разходи за задължения, прехвърлени в други дружества	(4)
Актюерски печалби	(123)
Общо признати в другия всеобхватен доход	123
Задължения за доходи на персонала при пенсиониране на 31 декември 2023 г.	246

Основните положения, които са използвани при определяне на задължението за пенсиониране, са показани по-долу в таблица:

	2023	2022
Норма за дисконтиране	3.01%	5.2%
Очаквано годишно увеличение на заплатите, средно	0% за служители 0% за ръководен персонал	15.8% за служители 11% за ръководен персонал
Текучество на персонала	до 30 г.- 17% 31-40 г.- 11% 41-50 г.- 6% над 50 г.- 2%	до 30 г.- 0% 31-40 г.- 0% 41-50 г.- 0% над 50 г.- 0%

През 2022 г. във връзка с извършените структурни промени с еднократен ефект не са отчетени данни за напуснали служители.

Анализ на чувствителността

Един пункт промяна в процента на увеличение на заплатите би довел до следния ефект:

	Увеличение хил. лв.	Намаление хил. лв.
2023		
• Ефект върху разхода за текущ стаж и лихви	6	(5)
• Ефект върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране	48	(37)
2022		
• Ефект върху разхода за текущ стаж и лихви	11	(9)
• Ефект върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране	64	(53)

Един пункт промяна в лихвения процент би довел до следния ефект:

	Увеличение хил. лв.	Намаление хил. лв.
2023		
Ефект върху разхода за текущ стаж и лихви	(4)	5
Ефект върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране	(36)	44
2022		
Ефект върху разхода за текущ стаж и лихви	-	-
Ефект върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране	(1)	1

Един пункт промяна на текущото на персонала би довел до следния ефект:

	Увеличение хил. лв.	Намаление хил. лв.
2023		
Ефект върху разхода за текущ стаж и лихви	(1)	1
Ефект върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране	(9)	10
2022		
Ефект върху разхода за текущ стаж и лихви	(1)	1
Ефект върху задължението за доходи на персонала при пенсиониране	(3)	3

В таблицата по-долу е представена матуритетната структура на задължението за доходи на персонала при пенсиониране на база на очакваните плащания:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
До 1 година	4	5
От 6 до 10 години	27	81
Над 10 години	215	248
Общо очаквани дисконтирани плащания	246	334

27. Получени заеми

За финансиране на дейността по лицензия „Търговия“ на 25.10.2017 г. Дружеството е сключило договор за кредит (овърдрафт) № 124/ 25.10.2017 г. с Уникредит Булбанк АД. Лихвеният процент по овърдрафта се определя като променлив лихвен индекс + надбавка към лихвения индекс.

С анекс 6 от 27.11.2020 г. се увеличава размера на предоставения банков кредит до 15 000 хил. лв. с краен срок на усвояване до 31.10.2021 г. и с краен срок на издължаване до 31.10.2021 г., всички останали клаузи са без промяна. Променливият лихвен индекс към 27.11.2020 г. и към 31.12.2020 г. е в размер на 0.06%.

С анекс 7 от 22.07.2021 г. се променя годишния лихвен процент начисляван върху редовна главница. Годишният лихвен процент представлява сбора от приложимия за съответния период на олихвяване променлив Лихвен индекс и надбавка към лихвения индекс в размер на 1.45%. Към датата на сключване на Анекс 7 приложимият размер на Годишния лихвен процент за редовен дълг е 1.48%. Променя се крайният срок на усвояване до 31.01.2022 г. и с краен срок на издължаване до 31.01.2022 г. Към 31.12.2021 г. променливия лихвен индекс е 0.02%.

С анекс 8 от 31.01.2022 г. се променя крайният срок на усвояване до 31.01.2023 г. и с краен срок на издължаване до 31.01.2023 г.

С анекс 9 от 25.01.2023 г. се променя крайният срок на усвояване до 30.04.2023 г. и с краен срок на издължаване до 30.04.2023 г.

С анекс 10 от 27.04.2023 г. се променя крайният срок на усвояване до 31.05.2023 г. и с краен срок на издължаване до 31.05.2023 г. Към датата на сключване на Анекс 10 приложимият размер на Годишния лихвен процент за редовен дълг е 2.22%

С анекс 11 от 25.06.2023 г. се променя крайният срок на усвояване до 30.04.2024 г. и с краен срок на издължаване до 30.04.2024 г.

Кредитът е обезпечен съгласно договор за поръчителство от 06.08.2021 г. между Уникредит Булбанк АД и Еврохолд България АД.

Към 31.12.2023 г. Дружеството е усвоило 10 620 хил. лв. по банковия овърдрафт.

	Лихвен процент	Падеж
Овърдрафт за оборотни средства	Променлив лихвен процент + 2.22%	30 април 2024 г.

28. Безналични сделки

През представените отчетни периоди Дружеството е осъществило следните инвестиционни и финансови сделки, при които не са използвани пари или парични еквиваленти и които не са отразени в отчета за паричните потоци:

- покупка и продажба на ценни книжа (акции и облигации) на стойност 9 379 хил. лв.
- придобити транспортни средства по условията на договор за лизинг стойност 40 хил. лв.

29. Равнение на задълженията, произтичащи от финансова дейност

	Банкови заеми	Задължения по лизинг	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
1 януари 2023 г.	-	288	288
Постъпления	10 620	-	10 620
Плащания	-	(230)	(230)
Непарични промени:			
Начисления по метода на ефективната лихва	-	11	11
Корекция лизингови задължения	-	(11)	(11)
Нововъзникнали задължения	-	177	177
31 декември 2023 г.	10 620	235	10 855

	Задължения по лизинг
	хил. лв.
1 януари 2022 г.	2 388
Плащания	(631)
Непарични промени:	
Начисления по метода на ефективната лихва	14
Отписване на задължения, поради прекратяване на договор	(1 483)
31 декември 2022 г.	288

30. Провизии

	Провизии за съдебни искове и наложени санкции	Провизия за енергийна ефективност	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
На 1 януари 2022 г.	3 833	16 865	20 698
Възникнали през периода	5 711	4 268	9 979
Използвани	(500)	(16)	(516)
Възстановени	(1 285)	-	(1 285)
На 31 декември 2022 г.	7 759	21 117	28 876
На 1 януари 2023 г.	7 759	21 117	28 876
Възникнали през периода	479	5 361	5 840
Използвани	(817)	-	(817)
На 31 декември 2023 г.	7 421	26 478	33 899
Текущи 2023 г.	7 421	26 478	33 899
Текущи 2022 г.	7 759	21 117	28 876

Провизия за съдебни искове

Към 31.12.2023 г. Дружеството има провизия за съдебни искове в размер на 7 421 хил. лв. (31.12.2022 г.: 7 759 хил. лв.) въз основа на вероятния изход по няколко съдебни спорове, които са на различен етап, но са нерешени към настоящия момент.

а. Подаден иск от „Рисивър ЧБ“ ЕООД

„Електрохолд Продажби“ ЕАД и „Фючър Енерджи“ ООД бяха страни по Рамково споразумение за доставка на електрическа енергия. На 13.11.2017 г. на Електрохолд Продажби беше връчено уведомление от „Карплеон България“ ЕООД, информиращо Електрохолд Продажби, че всички настоящи и бъдещи вземания по Рамковото споразумение са заложили в полза на „Карплеон България“ ЕООД в качеството му на заложен кредитор и че залогът е вписан в Централния регистър на особените залози на 09.11.2017 г. На 01.12.2017 г. „ЕСО“ ЕАД изпрати писмо с реф. номер СЕ-DOC-2063/01.12.2017 г. и информира Дружеството, че считано от 02.12.2017 г. отстранява от пазара на електрическа енергия „Фючър Енерджи“ ООД. По този начин Рамковото споразумение между Електрохолд Продажби и „Фючър Енерджи“ ООД автоматично се прекрати, причинявайки финансови вреди на Дружеството. На 02.12.2017 г. Дружеството извърши едностранно прихващане между неустойката по Рамковото споразумение в размер 3 350 хил. лв. (50% от стойността на фактурите за месец ноември) и задълженията на Електрохолд Продажби към „Фючър Енерджи“ ООД в размер на 6 700 хил. лв. На 04.12.2017 г. Електрохолд Продажби получи уведомление от частен съдебен изпълнител за пристъпване към изпълнение по особен залог в полза на „Карплеон България“ ЕООД (кредитор на „Фючър Енерджи“ ООД с дълг от 3 000 хил. лв.). „Уникредит Булбанк“ АД стартира производство по обявяване в несъстоятелност на „Фючър Енерджи“ ООД и на 19.12.2017 г. съдът като предварителна обезпечителна мярка назначи временен синдик. От страна на „Фючър Енерджи“ ООД и „Карплеон България“ ЕООД са постъпили предложения за провеждане на преговори с цел уреждане на взаимоотношенията между трите страни във връзка с прекратяването на Рамковото споразумение. В периода след 04.12.2017 г. до 12.03.2018 г. бяха водени преговори и бе договорено сключването на Договор за спогодба, с който бяха уредени всички взаимоотношения между страните. На 12.03.2018 г. е сключена спогодба за уреждане на отношенията. В годишния финансов отчет за 2018 г. Дружеството е отразило приходи от неустойки по договори в размер на 3 850 хил. лв. преди данъци.

Въз основа на подаден иск от „Рисивър ЧБ“ ЕООД, кредитор в производството по несъстоятелност на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност, срещу Дружеството е образувано производство по търговско дело № 1375/2019 г. по описа на Софийски градски съд. „Рисивър ЧБ“ ЕООД е подал иск за обявяване на недействително по отношение на кредиторите на несъстоятелността на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност на извършеното прихващане на насрещни вземания и използване на банкова гаранция, потвърдени с договор за спогодба, сключен на 12.03.2018 г. между Електрохолд Продажби, „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност и „Карплеон България“ ЕООД. Ищецът е представил следните искове: 1) да се обяви за недействителна по отношение на кредиторите на несъстоятелността на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност извършената с Договора за спогодба от 12.03.2018 г. сделка в частта, с която „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност е погасило свои изискуеми парични задължения към Електрохолд Продажби чрез прихващането на задълженията на Електрохолд Продажби съгласно Рамковото споразумение в общ размер на 6 700 хил. лв., начислени по две фактури от м. ноември 2017 г., срещу задължението, което има „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност към Дружеството, представляващо неустойка по чл. 16.2 от Рамковото споразумение, в размер на 50% от сумата по двете фактури и сумата за усвоената банкова гаранция в размер на 500 хил. лв.; 2) при уважаване на горния иск да се осъди Електрохолд Продажби да заплати в полза на масата по несъстоятелността на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност сума в общ размер на 3 850 хил. лв., включваща част от сумите, дължими по двете фактури от м. ноември 2017 и усвоената сума за банкова гаранция в размер на 500 хил. лв. Според ръководството на Дружеството искът е неоснователен. С прекратяването на Рамковото споразумение е възникнало задължение за неустойката от „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност към Електрохолд Продажби, и съответно вероятността на съдебния състав по делото да се произнесе в полза на Дружеството е голяма. На база това заключение, ръководството на Дружеството е приело, че не са налице условия да се признава провизия по делото.

С решение от 30.06.2020 г. съдът отхвърли предявените от „Рисивър ЧБ“ ЕООД искове за обявяване на недействително погасяване на парично задължение в размер на 3 350 хил. лв. - за неизпълнение, както и за обявяване за недействително по отношение на кредиторите на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност на прихващането като неоснователно.

С Решението е уважен искът на „Рисивър ЧБ“ ЕООД срещу банковата гаранция от 500 хил. лв., усвоена от Електрохолд Продажби като Електрохолд Продажби е осъдено да заплати на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност сумата от 500 хил. лв. за попълване на масата на несъстоятелността. „Рисивър ЧБ“ ЕООД подаде молба за поправка на явна фактическа грешка в решението - банковата гаранция не е усвоена като неустойка, а като обезщетение за вреди. Електрохолд Продажби подаде жалба срещу решението пред Апелативен съд - София. „Рисивър ЧБ“ подаде жалба в частта, с която исканията му са отхвърлени. Електрохолд Продажби подаде отговор на жалбата с искане съдът да потвърди решение № 914/30.06.2020 г. в частта, обжалвана от „Рисивър ЧБ“ ЕООД. С определение от 07.10.2020 г. съдът измени решението в частта за разностите. На 27.01.2021 г. е образувано апелативно търговско дело № 80/2021 г. пред Апелативен съд - София. На 26.11.2021 г. е проведено открито съдебно заседание по делото.

С решение № 79 от 04.02.2022 г. на Апелативен съд – София съдът потвърди решение № 914 от 30.06.2020 г. на предходната инстанция в частта, с която Електрохолд Продажби е осъдено да заплати на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност 500 хил. лв. за недействително прихващане на банкова гаранция. Съдът обяви за недействително извършеното със споразумението прихващане. С решението Електрохолд Продажби е осъдено да заплати на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност 3 350 хил. лв. заедно с лихвите, както и да заплати държавна такса за първа и въззивна инстанция. „Рисивър ЧБ“ ЕООД подаде молба за издаване на изпълнителен лист. Електрохолд Продажби подаде касационна жалба пред Върховния касационен съд („ВКС“), както и искане за спиране на предварителното изпълнение на решението. На 09.02.2022 г. по т. д. № 249 по описа на ВКС за 2022 г., на основание чл. 282, ал. 2 ГПК, е постановено определение, с което е спряно изпълнението на въззивно решение № 79/04.02.2022 г. по т. д. № 80/2021 г. по описа на Апелативен съд - София в частите, с които Електрохолд Продажби е осъдено да заплати на „Фючър Енерджи“ ООД – в несъстоятелност суми в размер на 500 хил. лв. и 3 350 хил. лв. ведно с дължимата законна лихва.

На 08.03.2022 г. Електрохолд Продажби депозира пред ВКС допълнение към касационната жалба, ведно с допълнение към основанията за допускане до касация. На 20.06.2022 г. е образувано т.д. 1342/2022, II ТО пред ВКС.

Касационната жалба е допусната до разглеждане по същество, като на 13.12.2023 г. е проведено и открито заседание по делото. Все още няма решение по него.

Съгласно юридическата прогноза за вероятния изход от делото общата сума на начислената провизия към 31 декември 2023 г. за съдебния иск е в размер 6 723 хил. лв. (за 2022 г.: 6 244 хил. лв.).

6. Други съдебни иски

През 2023 г. е начислена провизия в размер на 698 хил. лв. за 55 бр. съдебни иски, съгласно юридическа прогноза за вероятния изход от делата (за 2022 г.: 1 515 хил. лв.)

Провизия за енергийна ефективност

„Електрохолд Продажби“ ЕАД е задължено лице по смисъла на чл. 14, ал. 4, т. 1 и чл. 14а, ал. 4, т. 1 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ). Предвид това на дружеството се определят индивидуални поименни цели за реализиране на енергийни спестявания в крайното потребление на енергия съответно за периодите 2017 - 2020 г. и 2021-2030 г. Изчерпателен списък на индивидуалните поименни цели е представен в т. 3.22.5. Провизия за енергийна ефективност на настоящия отчет.

Поименни цели на Електрохолд Продажби ЕАД, с отразено изпълнение към 31.12.2023 г.

Цел за година/GWh (с приспаданото регистрираното изпълнение)	Изискване за валидност на мярката през:			
	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
2017	51.885	51.885	51.885	51.885
2018	-	76.960	76.960	76.960
2019	-	-	52.425	52.425
2020	-	-	-	73.859
	51.885	128.845	181.270	255.129
Кумулативна цел за 2017 – 2020 г.				617.129

Изискване за валидност на мярката през:										
Цел за година/GWh (с приспаданото регистрираното изпълнение)	2021 г.	2022 г.	2023 г.	2024 г.	2025 г.	2026 г.	2027 г.	2028 г.	2029 г.	2030 г.
2021	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450	9.450
2022		7.612	7.612	7.612	7.612	7.612	7.612	7.612	7.612	7.612
2023			10.653	10.653	10.653	10.653	10.653	10.653	10.653	10.653
2024				0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
2025					0.000	0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
2026						0.000	0.000	0.000	0.000	0.000
2027							0.000	0.000	0.000	0.000
2028								0.000	0.000	0.000
2029									0.000	0.000
2030										0.000
	9.450	17.062	27.715	27.715	27.715	27.715	27.715	27.715	27.715	27.715
Кумулативни спестявания в периода 2021-2030, GWh										248.235

През 2023 г. Дружеството е продължило да прилага последователно подхода при определяне на размера на провизията за енергийна ефективност. За целта отново са използвани ценовите нива, получени на база оферти от независими трети лица за цена на удостоверения за 1 мвт.ч. енергийни спестявания, поради обстоятелството, че то не е могло да установи надеждни източници на публична информация за цените на удостоверенията.

През 2023 г. отчетената провизия за изпълнение на целите за енергийни спестявания по ЗЕЕ за 2017, 2018 г., 2019 г. и 2020 г. с период на валидност до края на отчетния програмен период 2017 г.-2020 г. и отчетената провизия за новия програмен период 2021 г.-2030 г. е в общ размер на 26 478 хил. лв. (31.12.2022 г.: 21 117 хил. лв.).

31. Цели и политики за управление на финансовия риск

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: пазарен риск (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързаните парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на Дружеството, както и да се оценят адекватно правените от него инвестиции и формите за поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск. Управлението на риска в Дружеството се осъществява текущо от ръководството на Дружеството съгласно политиката, определена от групата. Последният е приел основните принципи за общото управление на финансовия риск, на базата на които са разработени конкретни процедури за управление на отделните специфични рискове, като валутен, ценови, лихвен, кредитен и ликвиден. При разработването им е взето предвид и негативното влияние на финансовата и икономическата криза.

Дружеството притежава различни финансови активи, най-вече под формата на търговски и други вземания, парични средства и краткосрочни депозити, вземания от свързани лица, които активи възникват пряко от дейността. Финансовите пасиви на Дружеството включват лихвоносни депозити по договори за продажба на енергия, търговски задължения, задължения към свързани лица и заеми. Основната цел на използването на тези финансови инструменти е да осигурят финансиране за дейността на Дружеството, както и да обезпечават бъдещи доставки на електроенергия.

През 2023 г., както и през 2022 г., Дружеството не притежава и не търгува с деривативни финансови инструменти.

Структурата на финансовите активи и пасиви е както следва:

	2023
	хил. лв.
Финансови активи	
Финансови активи по амортизирана стойност, в т.ч.:	
Търговски вземания по договори с клиенти (Пояснение 16)	90 120
Търговски вземания от свързани лица (Пояснение 24)	14 847
Вземания от клиенти по съдебни спорове (Пояснение 16)	3 557
Други вземания (Пояснение 16)	20 344
Пари и парични еквиваленти (Пояснение 19)	158 669
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, в т.ч.:	
Финансови активи (Пояснение 18)	22 293
Общо финансови активи	309 830

Финансови пасиви	
Финансови пасиви по амортизирана стойност в т.ч.:	
Търговски и други задължения (Пояснение 21)	101 507
Задължения към свързани лица (Пояснение 24)	58 185
Задължения по лизингови договори (Пояснение 22)	235
Банкови заеми	10 620
Общо финансови пасиви	170 547

	2022
	хил. лв.
Финансови активи	
Финансови активи по амортизирана стойност в т.ч.:	
Търговски вземания по договори с клиенти (Пояснение 16)	90 474
Търговски вземания от свързани лица (Пояснение 24)	67 355
Вземания от клиенти по съдебни спорове (Пояснение 16)	3 547
Други вземания (Пояснение 16)	33 659
Пари и парични еквиваленти (Пояснение 19)	86 350
Финансови активи по справедлива стойност през печалбата или загубата, в т.ч.:	
Финансови активи (Пояснение 18)	19 370
Общо финансови активи	300 755

Финансови пасиви	
Финансови пасиви по амортизирана стойност в т.ч.:	
Търговски и други задължения (Пояснение 21)	75 460
Задължения към свързани лица (Пояснение 24)	123 517
Задължения по лизингови договори (Пояснение 22)	288
Общо финансови пасиви	199 265

Разходите за обезценка, свързани с търговски и други вземания и активи по договори с клиенти, признати в отчета за печалбата или загубата, са както следва:

	2023	2022
	хил. лв.	хил. лв.
Начислена обезценка на:		
Вземания по договори с клиенти (Пояснение 16)	(1 817)	2 138
Съдебни и присъдени вземания (Пояснение 16)	(684)	1 910
Вземания от свързани лица (Пояснение 24)	(252)	266
Активите по договори с клиенти (Пояснение 17)	21	18
Други вземания, нетно (Пояснение 16)	(328)	(480)
Пари и парични еквиваленти (Пояснение 19)	102	44
	(2 958)	3 896

Основните рискове, с които са свързани финансовите инструменти на Дружеството, са лихвен риск, ликвиден риск и кредитен риск. Ръководството на Дружество преглежда и одобрява политики по отношение управлението на всеки един от тези рискове, както следва:

31.1. Лихвен риск

Дружеството е изложено на риск от промяна в пазарните лихвени проценти, основно по отношение на краткосрочните депозити и краткосрочни заеми. Политиката на Дружеството е да управлява разходите за лихви чрез използване на финансови инструменти както с фиксирани, така и с плаващи лихвени проценти.

В таблицата по-долу е представен анализ на чувствителността към възможните промени в лихвените проценти с ефекта им върху печалбата преди данъци (чрез ефекта върху заеми и привлечени средства с плаващи лихвени проценти), при условие че всички други променливи са приемат за константни. Няма ефект върху другите компоненти на собствения капитал на Дружеството.

	Увеличение/(Намаление) в лихвените проценти	Ефект върху печалбата преди данъци хил. лв.
2023		
По банкови заеми	+1%	(106)
По банкови заеми	-0.5%	53
По краткосрочни депозити	+1%	5
По краткосрочни депозити	-0.5%	(3)
2022		
По краткосрочни депозити	+1%	5
По краткосрочни депозити	-0.5%	(3)

31.2. Ликвиден риск

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. падежната структура на финансовите пасиви на Дружеството, на база на договорените недисконтирани плащания, е представена по-долу:

Към 31 декември 2023	< 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 5 години	> 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Търговски и други задължения	94 318	3 513	-	-	97 831
Задължения към свързани лица	58 185	-	-	-	58 185
Банков заем	-	10 620	-	-	10 620
Задължения по лизинг	-	159	76	-	235
Общо	152 503	14 292	76	-	166 871
Към 31 декември 2022	< 3 месеца	от 3 до 12 месеца	от 1 до 5 години	> 5 години	Общо
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Търговски и други задължения	71 786	3 674	-	-	75 460
Задължения към свързани лица	123 517	-	-	-	123 517
Задължения по лизинг	-	176	112	-	288
Общо	195 303	3 850	112	-	199 265

31.3. Валутен риск

Експозицията на Дружеството към валутен риск е минимална, тъй като Дружеството не извършва съществени сделки, деноминирани в чужда валута.

31.4. Кредитен риск

Кредитен е рискът, при който контрагентите на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят изцяло и в обичайно предвидените срокове дължимите от тях суми.

Управлението и контролът на кредитния риск са централизирани в екип за управление на кредитния риск към дирекции Корпоративни продажби и Продажби на дребно, който редовно се отчита пред УС на Дружеството. За целта в Дружество са разработени политики, процедури и правила за контрол и мониторинг на поведението на кредитния риск.

31.4.1. Търговски вземания и активи по договори с клиенти

Търговските вземания на Дружеството са от продажба на електрическа енергия. Салдата по търговските вземанията се следят текущо. По отношение на събирането на вземания, се прилагат всички мерки съгласно действащото законодателство. Обичайните са напомнителни процедури, прекъсване на електрозахранването и съдебно и извънсъдебно събиране на вземанията.

Няма значителни концентрации на кредитен риск в Дружеството поради големия брой клиенти.

Кредитният риск, който възниква от другите финансови активи на Дружеството, които включват парични средства и краткосрочни депозити, представлява кредитната експозиция на Дружеството, произтичаща от възможността банките да не изпълнят своите задължения по приетите от тях депозити от негови парични средства.

Дружеството използва матрица(и) за провизиране за изчисление на очакваните кредитни загуби на търговските вземания и активите по договори с клиент. Последните са групирани в групи (портфейли) от различни сегменти клиенти, които имат сходни характеристики, вкл. за кредитен риск, като търговски вземания от клиенти, съдебни вземания, вземания от клиенти на основание чл.51 от ПИКЕЕ, вземания от клиенти в ликвидация и несъстоятелност и други вземания. Прилаганите в матрицата(ите) проценти на провизиране се базират на дните на просрочие за всеки отделен портфейл.

Първоначално процентите на всяка матрица се определят на бази исторически данни, наблюдавани от Дружеството, за период от 3 години, с изключение на матриците, приложими за съдебните вземания под 3 години – те се определят на база исторически данни, наблюдавани за период от 7 години. В основата на метода е анализът на историята и оценката на поведението на фактурите в дадената група, издадени за последните три/ седем години в аспект на дни просрочие, преминаване по периоди между различните диапазони на просрочие, плащанията и несъбрани суми и т.н. На тази база се определя процентът на загубата като несъбираемостта на дадената група фактури към просрочените фактури по дни. Обичайно, Дружеството приема, че датата на икономическата загуба от несъбираемост възниква за всички вземания след фактурирането им. Този период се изследва и преценява исторически. Дружеството няма практика да застрахова вземанията си от клиенти. На второ място, Дружеството прецизира (при необходимост) матриците за провизиране на обезценка на всеки портфейл като коригира определените проценти на база исторически данни за поведението на плащанията по издадените фактури и историческите загуби от несъбираемост, чрез включване на сценарии и прогнозна информация за определени макрофактори. Историческите проценти се коригират, за да отразят ефекта от бъдещо поведение на макроикономически фактори, за които е установена и доказана статистическа зависимост и за които се смята, че оказват влияние на способността на клиентите да обслужват и уреждат задълженията си. Допълнително, през 2022 година Дружеството е направило оценка на ефектите върху вземанията от клиенти от социалните и икономически последици на кризата, свързана с разпространение на вируса на COVID-19 в страната, както и на необходимостта те да бъдат отчетени в предположенията, преценките, параметрите и очаквани парични потоци на модела и матриците.

Обезценката на индивидуални вземания при специални условия се определя чрез разработване различни сценарии на прогнози за очакваните бъдещи парични потоци събираемост, които се претеглят в общ резултат на база преценката на ръководството за тяхната вероятност за настъпване.

Очакваните кредитни загуби се изчисляват на датата на всеки отчетен период.

Активите по договори с клиенти имат същите характеристики на риска както на търговските вземания по същите видове договори и клиенти. Следователно, Дружеството е приело, че

очакваните нива на загуби за търговските вземания са приблизително сходни на нивата на загуби за активите по договори с клиенти и прилага едни и същи матрици за провизиране на обезценка.

Използваната от Дружеството категоризация за оценка на кредитния риск, свързан с паричните гаранции и други индивидуални вземания е, както следва:

Категория	Описание	База за признаване на очакваните кредитни загуби
<i>Редовни</i> (Етап 1)	Дължникът е с нисък риск от неизпълнение и няма просрочени плащания	12-месечни очаквани кредитни загуби
<i>Съмнителни</i> (Етап 2)	Дължими суми с просрочия над 30 дни или има съществено увеличение на кредитния риск в сравнение с първоначалното признаване	Очаквани кредитни загуби за целия срок на актива – кредитно – необезценен
<i>В неизпълнение</i> (Етап 3)	Дължими суми с просрочия над 90 дни или има доказателства, че активът е кредитно-обезценен	Очаквани кредитни загуби за целия срок на актива – кредитно-обезценен

Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи и активите по договори на Дружеството, а също така и максималната експозиция, изложена на кредитен риск, според приетата оценка за кредитен рейтинг:

31.12.2023	Пояснение	Вътрешна категоризация за кредитен риск	Очаквани кредитни загуби (МСФО 9)	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка (коректив)	Нетна балансова стойност
				хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Вземания по договори с клиенти	16	- За целия живот (опростен модел)		133 787	(43 667)	90 120
Съдебни и присъдени вземания	16	- За целия живот (опростен модел)		37 242	(33 685)	3 557
Вземания от свързани лица	24	- За целия живот (опростен модел)		14 865	(18)	14 847
Активи по договори	17	- За целия живот (опростен модел)		71 203	(643)	70 560
Предоставени гаранции на доставчици на енергия и други вземания	16	Редовни (Етап 1)	За 12 месечен период	26 801	(6 457)	20 344
				283 898	84 470	199 428

31.12.2022	Пояснение	Вътрешна категоризация за кредитен риск	Очаквани кредитни загуби (МСФО 9)	Брутна балансова стойност	Загуба от обезценка (коректив)	Нетна балансова стойност
				хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Вземания по договори с клиенти	16	- За целия живот (опростен модел)		136 210	(45 736)	90 474
Съдебни и присъдени вземания	16	- За целия живот (опростен модел)		37 916	(34 369)	3 547
Вземания от свързани лица	24	- За целия живот (опростен модел)		67 623	(268)	67 355
Активи по договори	17	- За целия живот (опростен модел)		116 346	(622)	115 724
Предоставени гаранции на доставчици на енергия	16	Редовни (Етап 1)	За 12 месечен период	27 241	(109)	27 132
Други вземания		- За целия живот (опростен модел)		10 831	(6 674)	4 157
				396 187	(87 779)	308 408

31.4.2. Парични средства

Паричните средства на Дружеството и разплащателните операции са съсредоточени основно в различни първокласни банки. За изчислението на очакваните кредитни загуби по паричните средства и еквиваленти се прилага рейтингов модел, като се използват рейтингите на банките, определени от международно признати рейтингови фирми като Moody's, Fitch, S&P, BCRA и Bloomberg и референтните публични данни за PD (вероятности за неизпълнение), отговарящи на рейтинга на съответната банка. Ръководството следи текущо промяната на рейтинга на съответната банка, за да оценява наличието на завишен кредитен риск и текущото управление на входящите и изходящи парични потоци и разпределението на наличностите по банкови сметки и банки.

Наличните към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г. парични средства и еквиваленти на Дружеството са по сметки в банки с рейтинг от А до BBB съгласно Fitch/ BCRA.

Ръководството на Дружеството е направило тест за обезценка на очакваните кредитни загуби по парични средства и е признало във финансовите отчети към 31.12.2023 г. обезценка в размер на 197 хил. лв., към 31.12.2022 г. – 95 хил. лв.

31.5. Риск от негативно влияние върху околната среда

Дружеството спазва приложимото вътрешно и международно законодателство в сферата на устойчивото развитие, екологията и опазването на околната среда, като се солидаризира с основните цели и принципи на екологичното право. Предприемат се конкретни действия и се следват политики относно устойчивото развитие на Дружеството. Ръководството текущо следи за появата на рискове и на негативни последици от климатичните промени върху дейността на „Електрохолд Продажби“ ЕАД, както и за нейното влияние върху измененията в климата.

Дружеството закупува необходимата му енергия за снабдяване на клиентите си на свободен пазар от БЕНБ или на база директни договори с други търговци. Енергията, реализирана на свободен пазар, представлява микс от енергия, произведена, както от възобновяеми енергийни източници, така и енергия от невъзобновяеми източници (фосилни горива и ядрена енергия).

По изрично искане от страна на клиентите енергията, която ще им бъде доставяна, може да бъде закупена и само от възобновяеми източници, като в този случай клиентът приема цената, на която е закупена тази енергия плюс съответната договорена надценка.

Дружеството закупува необходимата му енергия за регулиран пазар на съответните определени от регулатора цени за всеки отделен регулаторен период.

Следва да се има предвид, че развитието на енергийната политика на ЕС в посока намаляване на производството на електроенергия от фосилни горива и заместването им с нискоемисионни зелени технологии е възможно да доведе до значителни увеличения в цената на електроенергията, поради необходимите инвестиции за реновиране на сектор производство. Съпътстващите механизми за насърчаване производството на зелена енергия, като задължението за закупуване на зелени сертификати за надвишаване нормите на изпусканите в атмосферата емисии на димни газове при производство на електричество от конвенционалните централи, изгарящи въглища, също оказват влияние върху крайната цена на произвеждания продукт. Прилагането на тези политики в особена степен оказва влияние върху енергийния сектор в България, където над 40% от електроенергията традиционно се произвежда от високоемисионни лигнитни въглища. Задължението за затваряне и извеждане от експлоатация на функциониращите в страната ТЕЦ може да представлява съществен риск върху енергийния пазар в страната, като ситуацията допълнително се усложнява от очакваната пълна либерализация на пазара и по-високата свързаност с енергийните пазари на страните от ЕС, където електроенергията се търгува при по-високи ценови нива. Тези рискове са относими към средно и дългосрочната времева рамка, като тежестта им зависи основно от мерките на национално и европейско ниво и в много малка степен могат да бъдат повлияни в рамките на компанията.

Отделно от горното, Дружеството има задължения в рамките на прилаганата от ЕС политика в областта на енергийната ефективност и действащата в страната Схема за задължения по енергийна ефективност, като е задължено да прилага мерки за намаляване на енергийната консумация при крайни клиенти. Задълженията и рисковете в тази посока са подробно разгледани, оценени в част „Задължения по енергийна ефективност“ от доклада за дейността на Дружеството.

При осъществяване на дейността си „Електрохолд Продажби“ ЕАД се стреми основно към намаляване на оперативните разходи и въглеродния отпечатък на Дружеството (закупуване на рециклирана хартия, рециклиране на използвани батерии, кампании, популяризиращи използването на енергоспестяващи крушки), както и с нови и подобрени услуги за обслужване на клиенти, намаляващи времето и разходите, свързани с обслужването на крайните потребители. В тази връзка Дружеството е предприело кампании за популяризирането на електронни фактури (вместо хартиени), целта на които е намаляване на разходите за хартия и запазване на околната среда чрез намаляване на въглеродния отпечатък на Дружеството. Допълнително „Електрохолд Продажби“ ЕАД предлага услуги за електронни известия за задължения, планирани прекъсвания, и други събития, целящи предварителното информироване на потребителите и потенциалното намаляване на заетостта на центровете за обслужване на клиенти.

Във връзка с корпоративната социална отговорност на Дружеството, един от критериите при избор на доставчик на служебни автомобили по договори за оперативен лизинг е предоставените автомобили да отговарят на по-висок емисионен стандарт.

„Електрохолд Продажби“ ЕАД провежда и други кампании, свързани с борбата срещу климатичните промени, като например залесяване на обществени паркове, с участието на служители и клиенти на дружеството.

Ръководството текущо прави оценки на възможните ефекти от промяната на климата върху активите, пасивите и дейността на Дружеството, както и първоначални общи планове за реакция и решения. На настоящия етап не са установени индикатори, които са засегнали конкретни активи и/или да водят до преустановяване или значително намаляване на дейности, нито се планират такива мерки, както и не са идентифицирани значителни обстоятелства, които биха наложили такива мерки или действия от страна на ръководството на Дружеството. Поради това преценката на ръководството е, че към момента не съществуват ясно очертани и конкретни фактори, които да поставят под въпрос приложимостта на принципа за действащо предприятие при изготвянето на финансовите отчети.

32. Управление на капитала

Основната цел на управлението на капитала на Дружеството е да се осигури стабилен кредитен рейтинг и капиталови показатели, с оглед продължаващото функциониране на бизнеса и максимизиране на стойността му за акционерите.

Дружеството управлява капиталовата си структура и я изменя, ако е необходимо, в зависимост от промените в икономическите условия. С оглед поддържане или промяна на капиталовата си

структура, Дружеството може да коригира изплащането на дивиденди на акционерите, да изкупи обратно собствени акции, да намали или увеличи основния си капитал, по решение на акционерите.

През 2023 г., както и през 2022 г. няма промени в целите, политиките или процесите по отношение на управлението на капитала на Дружеството.

Характерно и за двата периода е, че то финансира дейността си при определено съотношение на собствен спрямо привлечен капитал, т. е. както от собствените си генерирани печалби, така и като поддържа установено ниво на търговски и други краткосрочни задължения и банкови заеми.

Съотношения – показатели за финансовата структура

	2023	2022
Собствен капитал / Пасиви	0.88	0.82
Заеми / Търговски и други краткосрочни задължения	0.10	0.00
Парични средства и еквиваленти / Пасиви	0.77	0.37

Дружеството следи собствения си капитал чрез нивата на реализирания финансов резултат за отчетния период, както следва:

	2023	2022
Нетна печалба/собствен капитал	15%	16.71%

Върху Дружеството няма външно-наложени регулаторни капиталови изисквания.

33. Справедливи стойности

Справедливата стойност на финансовите инструменти на Дружеството е определена като цената, която би била получена при продажбата на финансов актив или платена при прехвърлянето на финансов пасив в непринудена сделка между пазарни участници към датата на оценката. Парични средства и краткосрочни депозити, търговски вземания, търговски задължения и други текущи финансови активи и пасиви – поради краткосрочния падеж на тези финансови инструменти, тяхната справедлива стойност се доближава до съответната им балансова стойност.

Ръководството на Дружеството счита, че при съществуващите обстоятелства представените в отчета за финансово състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност

33.1. Оценявани по справедлива стойност финансови инструменти

През 2021 г. Дружеството е инвестирало във финансови инструменти представляващи дялове в колективни инвестиционни схеми („КИС“). При приемане на решението за придобиване на финансовите активи и определяне целесъобразността и доходността на инвестицията са взети под внимание следните факти и обстоятелства, които са от значение за предприетите действия:

Предвид дейността си Дружеството генерира съществени парични средства, които се съхраняват в разплащателни банкови сметки без лихвен доход и при заплащане от страна на Дружеството на такса за наличности между 0.8% и 1% годишно. С оглед отрицателната доходност генерирана от паричните средства на Дружеството, са потърсени алтернативни варианти за минимизиране или компенсиране на реализираните разходи при запазване обезпечеността на Дружеството с ликвиден финансов ресурс. Такава възможност предоставя инвестирането в дялове в колективни инвестиционни схеми (КИС). Този тип финансови инструменти се характеризират с ликвидност съизмерима с банкови депозити, като за разлика от банковите депозити предоставят възможност за по-висока доходност при поемане на умерен риск. Инвестирането в КИС предоставя възможност за компенсиране на отрицателната доходност на паричните средства на Дружеството при умерен, до нисък риск на инвестицията и осигуряване доходност и запазване ликвидността на актива. Реализирана ефективна доходност от направената инвестиция, в размер средно 2.2% на годишна база, допълнително обосновава, и доказва целесъобразността на направената инвестиция, с която са компенсирани разходи в среден размер на 0.8% - 1%.

През 2023 г. Дружеството е реализирало печалба от продажбата на финансови инструменти в размер на 234 хил. лв. (2022 г.: 174 хил. лв.) (Пояснение 11).

Финансовите активи и пасиви, отчитани по справедлива стойност в отчета за финансовото състояние, са групирани в три нива съобразно йерархията на справедливата стойност. Тази йерархия се определя въз основа на значимостта на входящата информация, използвана при определянето на справедливата стойност на финансовите активи и пасиви, както следва:

- 1 ниво: пазарни цени (некоригирани) на активни пазари за идентични активи или пасиви;
- 2 ниво: входяща информация, различна от пазарни цени, включени на ниво 1, която може да бъде наблюдавана по отношение на даден актив или пасив, или пряко (т. е. като цени) или косвено (т. е. на база на цените); и
- 3 ниво: входяща информация за даден актив или пасив, която не е базирана на наблюдавани пазарни данни.

Даден финансов актив или пасив се класифицира на най-ниското ниво на значима входяща информация, използвана за определянето на справедливата му стойност.

31 декември 2023 г.

Пояснение 18

Финансови активи

Инвестиции в дялове на колективни

инвестиционни схеми

Инвестиции в облигации

Нетна справедлива стойност

Ниво 1	Ниво 3	Общо
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
8 114	-	8 114
-	14 179	14 179
8 114	14 179	22 293

31 декември 2022 г.

Пояснение 18

Финансови активи

Инвестиции в дялове на колективни

инвестиционни схеми

Инвестиции в облигации

Нетна справедлива стойност

Ниво 1	Ниво 3	Общо
хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
17 376	-	17 376
-	1 994	1 994
17 376	1 994	19 370

През отчетните периоди не е имало трансфери между нива 1 и 2.

Определяне на справедливата стойност

Методите и техниките за оценяване, използвани при определянето на справедливата стойност, не са променени в сравнение с предходния отчетен период.

Справедливата стойност на инвестициите на Дружеството във фондове на паричния пазар е била определена на база на техните борсови цени-продава към отчетната дата. Всички фондове на паричния пазар са публично търгувани на борсата. Печалбите и загубите са включени в отчета за печалбата или загубата на ред „Други финансови разходи и приходи“.

Справедливата стойност на инвестициите на Дружеството във дългови ценни книжа, които не се търгуват на активен пазар се определят чрез използване на различни методи за оценка и предположения, базирани на пазарни условия, съществуващи към края на годината.

Началното салдо на финансовите инструменти, включени на това ниво, може да бъде равнено с крайното им салдо към отчетната дата, както следва:

	2023 хил. лв.	2022 хил. лв.
Салдо към 1 януари	19 370	22 735
Печалби или загуби, признати в:		
Печалбата или загубата	765	81
Покупки	43 072	11 995
Продажби	(39 703)	(15 339)
Уреждане	(1 211)	(102)
Салдо към 31 декември	22 293	19 370
Сума, включена в печалбата или загубата на ред „Финансови разходи“ в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	(2 134)	(894)
Сума, включена в печалбата или загубата на ред „Финансови приходи“ в резултат на нереализирани печалби или загуби от активи, държани към края на отчетния период	2 899	975

34. Ангажименти и условни задължения

34.1. Капиталови ангажименти

Към 31 декември 2023 г. Дружеството няма капиталови ангажименти.

34.2. Правни искове

а. Подаден иск от „Пирин БМК“ ЕООД

На 26.06.2019 г. е подадена искова молба от „Пирин БМК“ ЕООД – концесионер на Рудник „Ораново“, срещу Дружеството, с която се претендира сума в размер на 100 хил. лв. Искът е предявен като частичен иск за вреди за периода от 21.03.2018 г. до 23.11.2018 г., състоящи се в нереализиран добив на въглища, който не е бил осъществен поради липса на договор за електрическа енергия между „Пирин БМК“ ЕООД и Електрохолд Продажби. В исковата молба не е посочен пълният размер на вземането (на вредите). Образувано е гражданско дело № 6882/2019 г. по описа на Софийски градски съд („СГС“), Гражданско отделение, I-13 състав. Отговор на исковата молба е подаден през юли 2019 г., като е предявен насрещен иск в размер на 236 хил. лв., представляващ стойността на консумираната електрическа енергия и мрежови услуги, ведно със законната лихва върху главницата, която до подаването на исковата молба е в размер на 8 хил. лв.

През юли 2020 г. „Пирин БМК“ ЕООД за първи път, след указание на съда, посочи пълния размер на вземането за вреди, като го определи на 2 670 хил. лв. без ДДС. Ако съдът уважи частичния иск, установяването на фактическите отношения ще бъде обвързващо и за пълния размер на иска. Предвид високия размер на иска и многобройните необходими доказателствени действия, е сключен договор с Адвокатско дружество „Захариев и Методиев“, съвместно със служител с юридическо образование от Дружеството, да извършат процесуалното представителство по делото за защитата на законните права и интереси на Дружеството.

Постановено е решение на СГС по делото, с което исковите на „Пирин БМК“ ЕООД са изцяло отхвърлени.

Уважени са насрещните искове на Електрохолд Продажби за 236 хил. лв. главница и 5 хил. лв. мораторна лихва, както и за направените съдебни разноски. Решението е обжалвано, като по въззивната жалба на насрещната страна е образувано в.т.д. №663/2022 г. на Апелативен съд – София („САС“). С решение от 29.12.2022 г. на САС, решението на СГС е потвърдено изцяло. Получена частна жалба срещу решението на САС в частта на разноските, по която е подаден отговор в срок. Получена е касационна жалба и е депозиран отговор в срок. По касационната жалба е образувано к.т.д. №675/2023 г., като закрито заседание по допускане до касация е насрочено за 14.02.2024 г.

Срещу Дружеството няма други заведени значителни правни искове, освен посочените във финансовия отчет към 31 декември 2023 г. (Пояснение 30)

35. Изплатени дивиденди

През 2023 година Дружеството е разредило дивиденди в размер на 36 200 хил. лв. на своя едноличен акционер. През 2022 г. не са разпределяни и изплащани дивиденди.

36. Събития след края на отчетния период

Регулаторни промени

През първо тримесечие на 2024 г. се очакват промени в подзаконовата нормативната уредба, свързана с дейността на Електрохолд Продажби ЕАД, които към датата на одобрение на отчета не са обнародвани.

Решение за разпределение на дивидент

С решение на едноличния собственик на капитала на Дружеството от 11.03.2024 г. е одобрено разпределянето на дивиденди в размер на 2 000 лева на една акция (10 000 хил. лв.).

Няма други значителни събития след края на отчетния период с влияние върху финансовия отчет към 31 декември 2023 г.

37. Одобрение на финансовия отчет

Годишният финансов отчет на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 2023 г., е одобрен от Управителния съвет на 18 март 2024 г.